

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 259.
1938. november 17., csütörtök.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. l. editura ziarului Aradul Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 116—1938. Trîb. Arad.

Őfelsége II. Carol király nagyszabásu történelmi beszéde az angol-román kapcsolatokról

— „Biztosíthatom Önöket, — mondotta az Uralkodó a lordmajor által rendezett pompás fogadtatáson, — hogy országom békés egyetértést akar, gazdasági alapokon —

A királyt a térszalagrenddel tüntette ki Nagybritannia uralkodója

London. (Rador.) Szerda délelőtt 11 órakor a Buckingham palotában Őfelsége II. Carol király fogadta a diplomáciai kar tagjait, akiket Románia londoni követe mutatott be. Az ünnepségen megjelent Comnen külügyminiszter, Cesianu követségi tanácsos, a külügyminisztérium kabinetfőnöke. Őfelsége II. Carol király barátságosan elbeszélgetett a diplomáciai kar tagjaival.

Itt írjuk meg egyébként, hogy a II. Carol király és Mihai nagyvajda tiszteletére rendezett tegnap esti bankett előtt VI. György angol király a térszalagrenddel tüntette ki Őfelségét. Ez a rendjel a legnagyobb angol kitüntetés. Ugyanekkor Mihai nagyvajdát a Victoria rend nagyszalagjával tüntette ki az angol uralkodó.

Az angol sajtó rendkívüli szolgálata a királyi vendégek érkezéséről és bevonulásáról

London. A ma reggel megjelent angol lapokat tíz remek fénykép díszíti, amelyek az uralkodó és a trónörökös érkezésének és fogadtatásának főbb jeleneteit örökítik meg. A címek a költői lendületben egymást mulják felül és a lapok első oldalán többek között így jelentik be az uralkodó látogatását.

— Carol király fehér seelyemből készült regényes öltözékben halad végig a londoni Cityn — írja a Daily Express. — Igazi királyi boldogság, — cím alatt a Daily Mail fél oldalon keresztül csodálatosan sikerült fényképfelvételeket közöl. A fényképész leucseje éppen akkor örökíti meg a két uralkodót, amikor a diszhintóba szálltak és holdogan mosolyogva beszélgettek. A két király lízu arcáról a közös elégedettség és a jókedv sugárzott. A Daily Telegraph szintén kitűnő fényképeket közöl és teljes oldalon több fényképpel mutatja be II. Carol király bevonulását Londonba. A cikk címe: „London lelkesen fogadja Carol királyt és a nagyvajdát”. A Daily Sketch teljes első oldalon azt a jelenetsorozatot mutatja be, amikor a két uralkodó a királyi hintón az állomásról a Buckingham-palotába hajtat. Az első oldalt még négy oldalon között fényképsorozat követi, amely az érkezés lefolyását s az udvari menetet ábrázolja. A fényképek szinte lépésről-lépésre követik az uralkodót, attól a pillanattól kezdve, amikor a Sikh torpedóromboló fedélzetéről partraszállt és Doverben ellépett a diszszázad előtt, amikor a vonat befut a Viktoria-pályaudvarra, amikor a két uralkodó szívélyesen üdvözlö egymást az állomáson, amikor Mihai nagyvajda, a kenti herceggel az oldalán kinyújtott kézzel köszöni meg a sűrű tömegben felsorakozott és az udvari menet bevonulására kijelölt útvonalon végig várakozó londoni nép üdvözlését. A lapelárusító helyeket ellepik a lapok, ame-

lyek piros, zöld és kék címekkel jelentik be a nagyszabásu eseményt. A tegnap este folyamán a londoni mozikban már megkezdtek az uralkodó érkezéséről és bevonulásáról készült film vetítését.

„Fiam, a király”

A Daily Sketch szerda reggeli száma egy teljes oldalon cikket közöl, amelynek címe: „Fiam, a király” és ebben leközli az elhunyt Maria anyakirályné prófétai előrelátással áthatott sorait. A cikket Haldane Duncan asszony írta, az elhunyt Maria anyakirályné bizalmas barátja. Haldane asszony örömeinek adott kifejezést, hogy üdvözölheti II. Carol királyt, aki édesanyja álmainak megjelölésén bátran és előrelátással vezető országának ügyeit. Az egész angol sajtó öröm-

A „Daily Telegraph” a királyi látogatás első napjának benyomásait a következő szavakban foglalja össze: „Nagybritannia és Románia baráti kapcsolatait ismét leszögezték.”

A „Daily Mail”, Rothermere lord lapja cikkében a következőket írja: „Tul a királyi gárda és a ceremóniák fényén, amellyel Carol, Románia királyát és fiát, Mihai nagyvajdát fogadták, megállapítható, hogy ez az ünnepélyes fogadtatás a legfényesebb volt, amit London népe az utóbbi években látott. Mindez György király kívánságára történt.” A lap a továbbiakban beszámol az érkezés részleteiről és közli, hogy amikor Carol király leszállt a vonatból, kinyújtott kézzel sietett György király felé, olyan természetes magatartással, amely eltüntetett minden ceremóniális és hivatalos ridegséget. Megállapítható, hogy Lon-

don lakossága örömeinek és meglepedésének adott kifejezést a látogatás alkalmából.

Páris. A francia lapok londoni tudósítói hosszú cikkekben írják le azt a rendkívüli fogadtatást, melyben Anglia népe Őfelségét, II. Carol királyt és Őfelségét, Mihai nagyvajdát, a trónörökös részeseit. Az egész sajtó kiemeli a királylátogatás politikai fontoságát és következményeinek jelentőségét. A „Le Figaro” szerint az angol uralkodó és a kormány Romá-

VI. GYÖRGY
angol király

mel hangsúlyozza ki azt a meleg fogadtatást és rokonszenvet, amelyben London népe a román királyi vendégeket részesítette. A Times színes tudósításban számol be a londoni lakosság érzelmeiről. A köd és az éjszaka árnyékai nem tudták elsötétíteni a fényes ceremóniát — írja a lap. Az egész útvonal mentén sűrű tömegek adták tanujelét őszinte meglepedésüknek és kalapjaikkal, zsebkendőikkel és a román nemzeti színű zászlócskák százezreivel intettek és hosszasan éltették a két uralkodót.

nának biztosítékokat nyújt arra vonatkozólag, hogy támogatja valamennyi törekvésében. A lap hozzáfűzi, hogy szerdán még nagyobb ünnepségek zajlanak le Őfelsége II. Carol király tiszteletére. Az uralkodót áthatotta az angliai fogadtatás szívélyessége és ragyogása. Az „Excelsior” aláhúzza, hogy az uralkodó, úgy is, mint államfő és úgy is mint egy monarchisztikus ország feje lép érintkezésbe Nagybritannia irányítójával, mégpedig a nemzetközi helyzet, különösen fontos időszakában. A lap rámutat arra is, hogy a „román

MEGNYILT! Parfumeria „MASCOTTE“

TÜDÖS & ZABORÁNSZKY. (Szabó Albert mellett.)

szempontok megvizsgálása kedvező formában történik, minthogy Anglia érdeke szintén az, hogy Románia erős és független állam legyen.

A „Le Jour“ megállapítja, hogy azok a kedves, figyelmességet eláruló jelek, amelyek Angliában II. Carol királyt elárasztják, azt a határozott benyomást keltik, hogy Anglia a királylátogatásnak nagy politikai fontosságot tulajdonított és ennek érdekében a legteljesebb fogadtatási pompát fejtette ki. A „Le Journal“ cikke szerint angol diplomáciai körök nem hagyják figyelmen kívül, hogy a látogatás rendkívüli érdekeket szolgál, főleg annak figyelembevételével, hogy a csehszlovákiai események után mindössze néhány hét múlva került rá sor. Ezek az események Közép- és Kelet-Európában új helyzetet teremtettek, új gazdasági és politikai események kerültek felszínre, amelyek megoldásánál Románia nyilvánvaló módon közvetlenül érdekelt fél. A „Le Populaire“ szintén leszögezi a látogatás fontosságát, a „L'Action Francaise“, miután kihangsúlyozza a nemzetközi politikai helyzet nehézségeit, arról ír, hogy a ro-

mán nép ma jobban örvendhet, mint bármikor annak, hogy királyi családja van. (Rador.)

A bucuresti-i és belgrádi sajtó visszhangja

Bucurestiből jelentik: Valamennyi fővárosi lap több oldalon közli le a belinograf segítségével továbbított londoni fényképfelvételeket. Ezek között szerepel az uralkodó és Mihai nagyvajda doveri és londoni megérkezése, találkozás György angol királlyal, a királyi menet felvonulása a Buckingham-palotáig stb. Bucuresti uccáit és házait az angol zászlókkal díszítették fel abból az alkalomból, hogy Románia a világ leghatalmasabb birodalmával a legszorosabb kapcsolatokat létesítette. Ezeket a kapcsolatokat megerősíti uralkodónk rokoni viszonya az angol uralkodó házzal. Az elragadtatás hangján írnak a bucurestii lapok a fogadtatás fényes részleteiről.

Belgrádból jelentik: A lapok hasábjait szentelnek a Londontól és Bucurestiből érkező tudósításoknak, amelyek az uralkodó és a nagyvajda angol látogatásáról számolnak be. (Rador.)

A lordmayer köszöntője a szerdai villásreggelin

Szerdán egy óra tizenkét perckor Öfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda elhagyták a Buckingham-palotát a beauforti herceg kíséretében. A felséges vendégek kíséretükkel együtt a Citybe vonultak, ahol a Guildhallban London lordmayerja ünnepi villásreggelit adott tiszteletükre. A menetet az angol király lovastestőrségének két szakasza kísérte. A Guildhallba való megérkezéskor az Uralkodót és a nagyvajdát a lordmayer fogadta, majd pedig kezdetét vette a villásreggeli, amelyen több, mint 300 meghívott vett részt. A villásreggeli során a lordmayer a következő üdvözlő beszédet mondotta:

— Sire!

— Felsőged és Felsőged engedelmével abban a megtisztelésben részesülök, hogy poharamat Öfelsége, Románia királya egészségére emeljem. Engedtessek meg nekem, hogy megismételjem azt a biztosítékot, amelyet Felsőgedhez intézett táviratba foglaltunk: „Ez az ősi testület valamint London lakossága mélyszéges meghatottsággal fogadta Felsőged látogatását“. Sokan azok közül, akik ennél az asztalnál ülnek, visszaemlékeznek arra a látogatásra, amelyet Felsőged szülei 1924-ben, Londonban tettek. Tizennégy év telt el ezen szerencsés esemény óta és most örömmel üdvözljük Felsőgedet, mint a mi szeretett királyunk vendégét. Ez a látogatás újabb megnyilvánulása annak a nagy és állandó barátságának, amely országaink között fennáll.

Öfelsége beszéde az angol-román kapcsolatokról

Öfelsége II. Carol király az elhangzott köszöntőre a következőkben válaszolt:

— Nem titkolhatom el azt a meghatottságot, amely akkor tölt el, amikor ilyen őszinte szívélyességgel fogadnak Önök és olyan lelkesedéssel fogadott a Brit birodalom büszke fővárosa. Első szavaim tehát a köszönetet fejezik ki a hivatajos személyek, valamint a nép tömegei iránt, amelyek szeretetüket nyilvánították meg irántam és országom iránt, amely a nyugati civilizáció őrzője Kelet kapujánál. Azt hiszem, hogy ehhez a fogadtatáshoz hozzájárult az a tény is, hogy ereimben ugyanaz a vér folyik, mint az Önök királyának ereiben. Vajon édesanyám nem volt-e az edinburghi herceg leánya és vajon nem én vagyok-e néhai VIKTORIA királynő dédunokája? Ez tehát az első és egyben legerősebb kapocs, amely engem ehhez a néphez fűz. Nem felejtjük el azonban sem én, sem pedig népem, hogy Románia a szövetségesek ama nagy hadseregének tagja volt, amely ugyanazért a hitért küzdött. Megemlékezni kívánok arról is, hogy a XVI. század végén angol állampolgárok Románia hegyelben a mi nemzet hősi seregével, MIHAI VITEAZUL-jaal együtt küzdöttek és sokan estek el a harc mezején, a románokkal együtt. Azt hiszem, hogy nem is lehetne szebb alkalom, mint a mostani, nevelik felemlékezésére: BASKERFIELD HARDWICK,

THOMAS MILEMER, Robert MULLINEUS, Thomas BISHOP, Francisc COMPTON, Georges DAVISON és Nicolas WILLIAMS. Ők jelentették az első közös áldozatot, amely országainkat összefűzte. Azóta a Románia és Nagybritannia közötti kapcsolatok más téren, a béke és a gazdasági előrehaladás terén fejlődtek. Aki tud a történelemben olvasni, az látja, hogy milyen civilizáló szerepet tölt be országom. Mint már említettem, a nyugati civilizáció határán fekiúdt és utját állotta az első barbár néphullámoknak, Európa legfontosabb víziútjának, a Dunának torkolatánál fekszik és ezért szomszédai állandóan irigvelték. Állandó küzdelmet kellett tehát folytatni fennmaradásáért. Ime, a mult nehézségei, imé azok az alapok, amelyek az elmúlt nemzedékek dolgoztak és amelyek a jelenlegi nemzedék egy erős, civilizált és virágzó államot akar teremteni. Egy olyan ország, melynek ilyen szép multja van, meg tudja ezt valósítani hazafiassággal, energiával, a béke iránti őszinte és mélyszéges akarással és szeretettel. Ha összefűztem ezt a két fogalmat, a béke és a gazdasági fejlődés fogalmait, ez azért van, mert nem ismerem az emberi civilizáció más tényezőit, amelyek még ennyire őszsze lennének fonva. A gazdasági fejlődés csak olyan szellemben valósítható meg, amely meg akarja őrizni a békét és nincs jobb módszer a

béke megőrzésére, mint a gazdasági csere lojalitás és méltányos fejlesztése. Szent meggyőződésem, hogy ha szeretettel és elhatározással haladunk ezen az úton, egyben előrejutunk az összes népek által annyira kívánt úton is: az államok baráti és békés együttműködésének útján. A különböző népek gazdasági szükségleteinek ismerése az együttműködés útján a barátság szilárd alapját képezi. Én ennek a körülménynek a kapcsolatok fejlődésének szempontjából oly nagy jelentőséget tulajdonítok, hogy nem látok hasznosabb és biztosabb békeköveteket a népek életében, mint éppen a kereskedőket. Biztosíthatom Önöket, hogy Románia kész az itt vázolt program útján haladni, mihelyt elegendő és komoly együttműködésre talál!

— Uraim! Amint láthatják, országom rajtam keresztül úgy nyilatkozik meg, hogy békés egyetértést akar gazdasági alapokon. Ezt a nyilatkozatot abban a meggyőződésben teszem, hogy az említett módszer egyike a leghatásosabbnak az emberi haladás előrevitele érdekében. De megteszem ezt azért is, mert Romániának fejlődése érdekében mindennek előtt békés légkörre van szüksége, már csak azért is, hogy folytathassa anyagi erőinek fejlesztését, erkölcsi és szellemi haladását. Egy ország nemcsak gyveres és gazdasági erejének fényében csilloghat, hanem kulturális erejének sugárzásában is. Ime az a Románia, amelyet én és népem fáradságos munkával és szilárd elhatározással készítünk fel a holnap számára. Ime az a Románia, melyet ma be akartam mutatni Önöknek. Meg vagyok győződve arról, hogy a fejlődésnek ez a civilizáló programja alkalmas lesz arra, hogy szorosabbra fűzze az országom és a Brit birodalom közötti baráti kapcsolatokat. Bár Európa ellentétes részein vagyunk, mindenkor találunk közös érdekeket és közös célokat, amelyek alkalmasak lesznek a gazdasági és szellemi kapcsolatok összefűzésére. Befeljeszképpen ismételtet köszönetet mondok mind azoknak, akik oly meleg fogadtatásban részesítettek egy engemet, mint fiamat.“ (Rador.)

A román közélet veze ői Öfelsége londoni utjáról

A román szellemi élet kiválóságai igen érdekesen és megkapó módon nyilatkoznak Öfelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda angol utazásáról. Ezekből a nyilatkozatokból közöljük a következőket:

PAUL NEGULESCU egyetemi tanár:

— Az a jó viszony, amely országunk és Nagybritannia között fennáll, valamint az angol és román királyi házak rokonsága természetessé teszi ezt a látogatást.

— A politikai rezsim megváltoztatása az 1938. február 27-iki alkotmány alapján, amelynél fogva az 1923. évi alkotmányban lefektetett demokratikus rendszer helyett a korporatív államot létesítettük, a királyi hatalom megerősítésével és a végrehajtó hatalom kihangsúlyozásával, semmi befolyást sem gyakorolhat a köztünk és Nagybritannia között levő összeköttetésre.

— A tekintély uralma, amelyeknek az az előnyük, hogy gyorsabban és erélyesebben szolgálják a közérdeket, a demokratikus rendszerhez hasonlóképpen a közjót szolgálják, amely csakis nyugodt atmoszférában fejlődhetik.

— Kívánjuk, hogy ennek a látogatásnak a legfényesebb eredménye legyen a népek közti barátság megerősítése és a béke konszolidálása tekintetében.

CORSO 3 mérs., 5, 7.15 és 9.15 órákor. Tel. 20.05.

ROBERT TAYLOR vigjátékszenzációja!

Az oxfordi diák

Partner MAUREN O'SULLIVAN. Az angol diákelet romantikája és filmben meg nem látott szenzációs sportesemények. Új hirdető

AL. LASCAROV MOLDOVEANU

a következőképpen nyilatkozott:

— Szeretett királyunk Angliába utazik. A világ leghatalmasabb birodalmának királya és császára, egész népével őt a lehető legünnepélyesebb módon fogadja.

— Amidőn királyunkat ilyen megtiszteltetés éri, ezzel együtt megtisztelik a mi szép és gazdag Romániánkat is. Ilyen ritka körülmények között minden románnak egyetlen és szent kötelessége van, hogy őfelségét a legtisztább gondolatokkal, a legnemesebb érzelmekkel és a legforróbb imádságukkal kísérje utjában, hogy jó eredménnyel végezze azt a korszakos megbízatást, amit magára vállalt. Az Isten kísérje őt egész utjában.

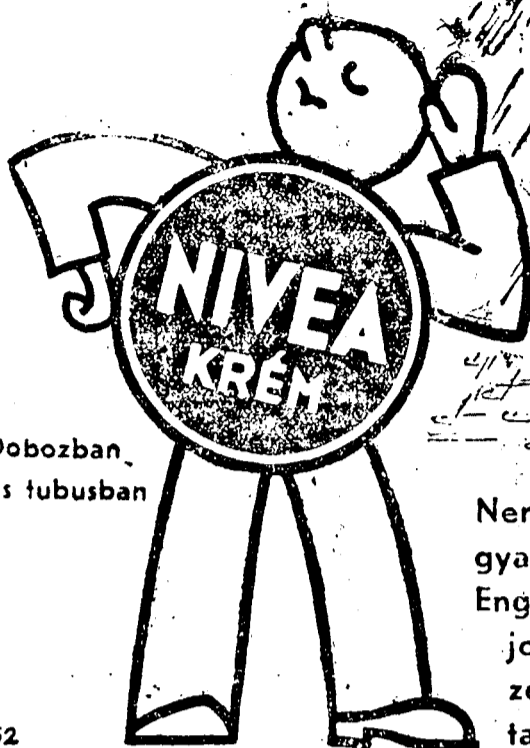
C. RADULESCU MOTRU,

a román Akadémia elnöke ezeket mondotta:

— Azok után a meglepő események után, amelyek Közép-Európában végbementek, népünk újból a jövő nagy problémái előtt áll. Az események eddigi orientációját mérlegre teszik, úgy a politikai, mint a közgazdasági életben. Ezzel egyidejűleg megköveteli az új alkotmányos rendszer minél gyorsabb megerősítését. A nagy problémákat minél sürgősebben kell megoldani. Ezeket a megoldásokat minél szélesebb látókörrrel kell előkészíteni. Ezt a látókört fogja nekünk nyújtani Uralkodónk látogatása a brit udvarnál.

— E látogatás alkalmából a mi erélyes és bölcs uralkodónknak módja lesz megtudni mindazt, amit a külföld tőlünk vár. Az ő elméjében fényre fognak gyulladni mindazok a tendenciák, amelyek Délkelet-Európa felé irányzódnak. A londoni napok, a világpolitika annyi reprezentánsának társaságában, őfelsége számára alapot fognak nyújtani a jövő tájékozódásaiban. Ritkán volt a román nép történetében elhatározóbb pillanat, mint ez a három nap, 1938. november 15—18. 1938.

Hallom emlegetni a nevedet...

Dobozban
és tubusban

52

Nem csoda, a hölgyek szívesen tárgyalnak rólam. Épp ilyen időben Engom ajánlnak egymásnak mint legjobb óvszert érdes és felcsattogzott bőr ellen. Csak a NIVEA tartalmazza az Eucerit bőrerősítő szert

— A gondolat és szív teljes egységében Uralkodójával, a román nép azt kívánja, hogy a nagy problémákban talált megoldás az emberiség történelmében a béke és a virágzás új korszakát nyissa meg.

gondot fordítsa.

Ézután a miniszterelnök ismertette nagy vonásokban belpolitikai programját és jelezte, hogy jelentős társadalmi reformokat vezet be. Hangsúlyozta, hogy

az agrár-reformot Kaposváron megtartott beszéde értelmében valósítja meg.

Imrédy beszéde után több párttag bírálta a kormány programját, végül is azonban hatalmas szótöbbséggel bizalmat szavaztak a kormánynak.

A kormánypárt három tagja kilépett a pártból, köztük Tahy volt meghatalmazott miniszter. (R.)

Budapestről jelentik: Néhány napon belül megalakul a felvidéki ügyek ellátására az új miniszterium. A délutáni lapok szerint négy új államtitkár kinevezése történik meg legközelebb és ezek a következők: Bonczos Miklós esztergomi főispán a belügyi, Szilassy László felvidéki képviselő földművelésügyi, Surányi Unger Tivadar egyetemi tanár kereskedelmi és Marton Béla iparügyi államtitkár.

Anglia elismerte az olasz-etiop császárságot

Életbelépett az április 16-án létrejött angol-olasz egyezmény

Rómából jelentik: Ciano gróf külügyminiszter ma kihallgatáson fogadta Perth lord római angol nagykövetet, aki hivatalosan közölte vele az angol kormány azon elhatározását, hogy elismeri Olaszország abessziniai fennhatóságát. Ennek folyományaképpen lord Perth átadta Ciano grófnak új megbízólevelét, amelyet az olasz királyhoz és Etiópia császárához címeztek. A nagykövet kérte, hogy a megbízó levelet juttassák el Olaszország uralkodójához. Ciano külügyminiszter tudomásul vette a közlést és arra kérte a nagykövetet, hogy fejezze ki az angol kormány előtt a fasiszta kormány őszinte méltánylását.

Különböző feltételekhez kötött és mindezekig gyakorlatilag nem alkalmazott angol-olasz egyezményt. A délután folyamán megtörtént a Chigi-palotában a vonatkozó jegyzőkönyv

ünnepélyes aláírása. (R.)

A mai nappal életbelépett angol-olasz egyezmény egyébként egy jegyzőkönyvet és nyolc mellékletet tartalmaz. A jegyzőkönyvben a két ország azon óhaját fejezi ki, hogy rendezni kívánja az egymás közötti kapcsolatot és hogy együtt kívánjanak dolgozni a béke és az általános biztonság érdekében. A nyolc függelék a következő:

1) A földközi tenger „Status Quo”-jának fenntartása, 2) A katonai értesülések kicserélésére vonatkozó megállapodás, 3) Megállapodás a Sauli-Arábia és Yemen politikai függetlenségének és területi sértettségének tiszteletben tartására, 4) A Vörös-tenger bizonyos szigetein való fennhatóság hatalmi egyensúlya, 5) Az egymás érdekeit sértő eszmetérjesztés teljes megszüntetése, 6) Katonai egyezmény az olasz afrikai bennszülöttek hadkötelezettségéről, 7) A szuezi csatorna hajózási szabadságának és a Tana-tónak szabad használatára vonatkozó megállapodás, 8) Vallás-szabadság és megfelelő elbánás a Keletafrikában működő brit vallási intézmények számára.

A magyar külpolitika kitart a Berlin-római tengely mellett

Négy új államtitkár kinevezése várható

Budapestről jelentik: Az új Imrédy kormány tagjai szerda délelőtt 11 órakor tették le a hivatalos esküt Horthy Miklós magyar kormányzó előtt.

Imrédy Béla magyar miniszterelnök különben a kormánypárt gyűlésén kijelentette, hogy nem hajlandó törvénytelenégeket véghezvinni.

A zsidókérdéssel kapcsolatban — mondotta a miniszterelnök — új intézkedésekre van szükség, mert az új területek, főleg a keleti rész visszacsatolásával az ország zsidó lakossága jelentősen megnövekedett.

A miniszterelnök javaslatot tett egy bizottság alakítására, amely ezt a kérdést tanulmányozza.

Imrédy miniszterelnök beszédében célzást tett a magyar külpolitikai irányra és hangsúlyozta, hogy Magyarország külpolitikája ismeretes Kánya külügyminiszter nyilatkozatából, valamint az ő beszédéből. Ezeknek a nyilatkozatoknak a lényege, hogy

Magyarországnak eggyel több oka van régi kipróbált barátai mellett megmaradni.

Az elmúlt napok beigazolták konkrét eredményekkel, hogy Magyarország és a vele baráti kapcsolattal bíró államok közötti összeköttetés reális alapokon nyugszik.

A magyar külpolitikai irányzatnak még inkább a Berlin-római tengely felé kell hajolnia, másrészt pedig ügyelnie kell régi baráti kapcsolatainak fenntartására Lengyelország iránt, valamint új utakat kell keresnie a többi államokkal való harmonikus együttműködés kiépítésére.

Ennek a külpolitikai irányzatnak a fenntartásához nemcsak diplomáciára van szükség, hanem — hogy megfelelő szabad mozgással rendelkezzen — a diplomáciának erővel kell párosulnia. Ennek következtében nemcsak az ország biztonságának és a nemzetnevelés szempontjából, de külpolitikai okokból is mulasztatlanul szükséges, hogy Magyarország a nemzeti hadsereg fejlesztésére a legnagyobb

URANIA Premiermozgó Tel.: 12-32.

Ma nagyszabású premier!

William POWELL
Luisé RAINER

A TÁRSAS FÜTAR

ROBERT YOUNG
MAUREEN O'SULLIVAN
FRANK MORGAN
HENRY STEPHENSON

Rendezte:
GEORGE FITZMAURICE

Bécs-Budapest—
Pétevár kém és ellen-
kém szolgálatainak éet-
tisztál küzdelme egy csodás
szerelem háttérben!

A „Ziegfeld” revü szerelmespárja
egy érdekesen izgalmas képműben!

Jegyelvét d. e. 11-től. Előadások: 5, 7.15, 9.15

Pezsgő hitéletről és élénk közművelődési mozgalmakról számolt be Frint Lajos szuperintendens

az ágostai hitvallású zsinatpresbiteri egyházkerület közgyűlésének

A romániai zsinatpresbiteri evangélikus egyházkerületi közgyűlés második napja, — október 16. — reggel kilenc órakor urvacsora osztással és istentisztelettel kezdődött. Az urvacsorát osztotta *Materny Imre* nagyváradi főesperes. Délben 10 órakor kezdődtek meg a legfontosabb tanácskozások, ekkor hangzottak el a nagyjelentőségű beszédek, amelyeket nagy érdeklődéssel várt a közgyűlés. Először *Prugly László* egyházkerületi felügyelő emelkedett szólásra és nagyhatású megnyitó beszédet mondott, amelyet lapunk más helyén talál meg részletesen az olvasó. *Purgly László* érdekes és jelentőségteljes beszéde után *Frint Lajos szuperintendens* válaszolt. Ismertette azon jóindulatu ígéreteket, amelyeket az ország néhány vezető embere tett.

Miron Cristea patriarka miniszterelnök annakidején az evangélikus küldöttséget szívesen fogadta és megígérte kéréseik teljesítését és sérelmeik orvoslását. Ugyancsak ilyen értelmű ígéretet tett *Silviu Dragomir* kisebbségi fő kormánybiztos, *Colan Nicolae* kultuszminiszter is. Ezen ígérek felelevenítése után hangsúlyozta a szuperintendens, hogy némely kedvező jelenségből következtetni lehet arra vonatkozólag, hogy az ígéreteket a legközelebbi időn belül valóra váltják. Ezután a *János evangéliuma* szavait idézte: „Békességet adok nektek . . .” — A keresztényi békességben lehetséges az igaz alkotó munka, csak az egyetértés jegyében építhető a kultúra.

Frint Lajos szuperintendens beszéde végén melegen megköszönte *Purgly László*nak az áldozatkész munkásságát, amellyel mindig önzetlenül támogatta egyháza ügyeit. Üdvözölte a megjelenteket is és munkájukra Isten áldását kérve, megnyitottnak jelentette ki a közgyűlést.

A szuperintendens beszédének elhangzása után a tagok igazolása következett, s ezután került sor a szuperintendensi évi jelentés felolvasására és részletes megtárgyalására. Az évi jelentést *Dénes Béla* titkár, lelkész olvasta fel.

Frint Lajos szuperintendens jelentésének bevezetésében megemlékezett a mostani történelmi időkről és hangsúlyozta, hogy az egy-

Fehér Keresztben

ház és nép jövőjének sürgető feladatait fokozottabb lelkiismeretességgel kell figyelemmel kíséreni. Nem szabad az időszerű problémák megoldását halogatni.

Evtizedes kérvényezés folyik az egyházkerület törvényes elismertetése érdekében.

Az eredmény csak annyi, hogy biztatóbb a helyzet, de most is türelemmel kell a kérdés tisztázását bevárni. A szeptember 29-i miniszterelnöki kihallgatásról számolt be ezután a jelentés részletesen, hangsúlyozva azon ígéreteket, amelyeket a kormányfő jóakaratosan kifejezett.

Az egyházkerület belső képe az elmúlt két év alatt sokkal egészségesebb. Örömmel állapítható meg, hogy a lelkészek odaadó munkája pezsgő hit- és kulturális életet teremtett.

A különböző egyesületek állandóan fejlődnek. Kétségtelen azonban, hogy sok nehézséggel kell még megküzdeni és sok hiányt kell pótolni. — de a kedvezőbb eredmények reményéről nem kell lemondani.

A szuperintendensi jelentés ezután beszámolt a két év alatt történt személyi változásokról az egyház életében és kegyeletes szavakkal emlékezett meg az egyházkerület halottairól: *Thurmer Albert* ötvárosi egyházközpont vezetője és szatmári egyházkerületi felügyelő, dr. *Szász Vilmos* lelkész és *Nosz Gusztáv* nagyváradi tanár haláláról. A gyűlés egy perces

felállással kegyeletesen adózott az elhunytak emlékének.

A népmozgalmi kimutatás — állapítja meg a jelentés, — a legszomorúbb képet mutatja. Az elnéptelenedés veszélye fenyeget.

Ennen ezért fokozottabb éberségre és kötelességteljesítésre van szükség a jövőben.

A tan- és iskolaügyi kérdésekkel kapcsolatban megállapítja a beszámoló, hogy a sok még rendezetlen jogos óhaj és kívánság ellenére is általánosságban kielégítő. Az áldozatkész szép példáját mutatta a brassói egyházkerület, amely kibővítette iskoláját és még egy tanerőt állított a tanügy szolgálatába. Ezenkívül *Hosszúfalvaszeg* és *Hosszúfalujfűrészmű* új iskolája is ezt az örvendetes áldozatkésztséget mutatja.

Remélhető, hogy a jelenlegi négy felekezeti iskola működése a jövőben zavartalan lesz és e közül kettő, amelynek jelenleg még nincs meg a nyilvánosság tőle, a közeljövőben az illető hatóságok beletámasztásával, azt megkapja.

Hálás köszönetet tolmácsol a jelentés *Járosi Andor* kolozsvári teológiai magántanárnak, aki a felszűnt ifjuság és a lelkészek egyik legkiválóbb vezetője és irányítója. Felhatalmazást adott egy új vallástankönyv szerkesztésére, amelyet — a megbízás szerint — *Járosi Andor* és *Sipos András* írják.

Különösen nagy figyelmet szenteltek a szörvány-ügynek.

hiszen a hívek jórésze egymástól messze szakadva él. Elhatározták, hogy három utazó misszionárius lelkész működését teszik lehetővé. Megemlékezett a beszámoló a szörvány-munka két szép eredményéről: a pankotai templom és a simonyifalvai imaház felszenteléséről. A belmisszió tárgyalása alkalmával a diakonissza intézmények megvalósítására irányuló törekvéseket ismertették. Megemlékezés történt az aradi szeretetházról, amelynek diakonissza anyaházá válni kiépítése már folyamatban van. Komoly formában foglalkozott a jelentés az egyházi egyesületek és belmisszió központi vezetésének gondolatával. Ezzel kapcsolatban mérlegeli a fennálló nehézségeket és felvázolja ezek legyőzésének nehézségeit. Megemlékezett a hucurestii fiatal egyházkerületről.

Katolikus Bál

amelykülönösen fejlődőképes.

A külföldi egyházi kapcsolatok ismertetése után kegyeletesen szólt a beszámoló az elhunyt külföldi munkatársakról is.

A lelkészképzés időszerű kérdései is foglalkoztatták a közgyűlést. Ezzel kapcsolatban *teológusok tanulmányi rendjében is változásokhoz eszközölnek.*

Három esztendője állandóan felszinen van az istentiszteleti rend egységesítésének ügye.

Egyöntetű óhaj, hogy a lutheri formákhoz térjenek vissza.

Ennek bevezetése érdekében a szükséges előmunkálatok már megkezdődtek. A jelentés végén megemlékezés történt mindazon jubileumokról és ünnepekről, amelyeket az elmúlt két esztendő alatt rendeztek az egyházkerület életében.

Isten áldását kérve fejezte be *Frint* szuperintendens évi jelentését, amelynek megtárgyalása pontról-pontra történt. A délutáni folyamán tárgyalta le a segélyező intézet, a *Luther Otthon*, valamint a számvéviszék jelentését és a beérkezett indítványokat. Az 1938-iki ágostai hitvallású zsinatpresbiteri egyházkerület közgyűlése a minden vonalon való egységesítés gondolatától vezérelve fejezte be nagyfontosságú munkálatait.

Mit ír a világ legkomolyabb orvosi folyóirata a Gastro-D. kiváló gyógyhatásáról

A *Medizinische Wochenschrift* című világhírű bécsi orvosi folyóirat 1935. évfolyamának 6-ik számában hosszabb értekezés számol be azokról a rendkívüli eredményekről, amelyeket a nemrég felfedezett, de ma már világhírűvé vált amerikai gyógyszerrel, a Gastro-D-vel végzett kísérletek folyamán a *Pelkangasse 4* szám alatti *Childs Spitalban*, (amely tulajdonképpen a *Rockefeller*-alapítvány bécsi rákkutató intézete) elvérték. A szóbanforgó cikk közlése szerint ebben a világhírű intézetben megállapították a Gastro-D. kiváló gyógyhatását gyomor-, bél-, epe- és vesébajoknál. A kísérletező orvosok beszámolója szerint a Gastro-D. rendkívüli hatásának a titka abban rejlik, hogy olyan kémiai vegyületeket tartalmaz, amely az egész vegetatív idegrendszerre rendkívüli hatással van és az egész emberi organizmust szabályozza.

Gastro-D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy megrendelhető 135 lei utánvétel mellett *Császár E.* gyógyszerárában, *București*, *Calea Victoriei 124.*

Királyi dekrétummal szabályozták a magánalkalmazottak nyugdíj-ügyét

București, *Öfelsége*, a király elutazása előtt dekrétumot írt alá, amely módosítja a legfelsőbb gazdasági tanács és a szakmai szervezésről szóló törvény 11. szakaszát. E módosítás értelmében az érdekeltektől a kereskedelmi és iparkamarák, valamint azok a szövetségek és a céhek tisztviselői, egyformán részesednek a nyugdíjtörvény által nyújtott kedvezményekben. Az említett intézmények tehát ennek megfelelően, tisztviselőik illetményeiből a megfelelő összeget a nyugdíjintézet javára vissza fogják tartani.

Román-jugoszláv vizügyi bizottság tárgyal Temesváron

Temesvárról jelentik: A vegyes román-jugoszláv vizügyi bizottság kedden kezdte meg tárgyalásait Temesváron. Az Aranka árterületének Nagyikinda és Temesvár közötti lecsapolását tárgyalták. A jugoszláv Padén 1920. óta szivattyutelep van, amely másodpercenként 4000 liter vizet szív ki. 1932-ben a szivattyutelepek működése nem bizonyult elegendőnek, ezért a román kormány elhatározta, hogy Jugoszlávia területén a régi szivattyutelep mellé új telepet épít, amely másodpercenként 6000 liter vizet szív ki. Az új szivattyutelepre 13 millió leit irányoztak elő.

November 19.

UTLEVÉL és VIZUM NÉLKÜLI KÉNYELMES KARACSONYI UTAZÁSOK

WAGONS-LITS//COOK-kal

Párisba

a francia Riviérára

Olaszországba

Prospektusok és beiratkozás az ország

ÖSSZES

WAGONS-LITS//COOK Menetjegyirodáiban

ARADON a Minorita-palotában.

A MAGYAR EVANGÉLIKUS EGYHÁZ

KIVÁNSÁGAI

Irta és az aradi egyházkerületi közgyűlésen telolvasta:

PURGLY LÁSZLÓ
egyházkerületi telügyelő

Amikor ismét összegyűltünk, hogy Isten segítségével legjobb tudásunk és meggyőződésünk szerint intézzük egyházkerületünk fontos közigazgatási ügyeit, elsősorban azon kérelemmel fordulok ülésiünk mélyen tisztelt kiküldötteihez, hogy miként a múltban, most is élénk érdeklődéssel kísérvé tárgyalásainkat, a megszokott higgadt modorban és különösen tartózkodva minden személyes éli ellentétek felidézésétől, igyekezzünk közegyházunk érdekeit hiven szolgálni és hathatósan előbbre vinni.

Igen sok és fontos ügy van napirendünkön kitűzve, amelyek valóban megérdemlik, hogy velük a legalaposabban és legbehatóbban foglalkozzunk. Ha visszatekintünk az utolsó kerületi ülés óta eltelt két hosszú esztendőre és kufatiuk, vajjon reményeinkből, óhajainkból és követeléseinkből mennyi és miképpen valósult meg, úgy ismét azzal a tudattal kell a számadást lezárunk, hogy az eredmény elenyészően csekély. Törvényes elismertetésünk valamint főbbi közismert sérelmeink kérdésével, — dacára a sok felirat és kérelmezésnek, — a legutóbbi időkig ott tartottunk, ahol éveknek előtte, eltűntek azok a sűrűn változó kormányok politikai utvesztőjében.

Józan megfontolással, tartózkodnunk kellett személyes audienciák és kérés-előterjesztéseknek még a gondolatától is. Hiszen életbevágóan fontos sérelmeink ügyében kedvezőtlen döntés provokálása valóbar könnyelműség számba ment volna és jogosan elítélő kritika tárgyát képezhetné. Viszont — későbbi kedvező döntés esélyeit lényegesen megnöveztette volna. Ezért huzódoztam az illetékes fórumok előtt való megjelenéstől és vártam kedvezőbb viszonyok és légkör bekövetkezésére.

Öfelsége II. Carol király bölcsessége, faninatata és erélye a folyó év tavaszán a leokritikusabb helyzet és politikai viszonyok közepette, meghozta ezt a döntő fordulatot. Az áldatlan versengésben élő és mondhatjuk, egymás között késhegyig menő politikai és személyi harcot felváltó és ezzel az ország komoly érdekeit veszélyeztető politikai pártok végleges megszűntetésével és a legszélsőségesebb politikai irányzat teljes letörésével. Öfelsége a kinevezett kormány élére a görög keleti egyház főpásztorát hívta meg, míg a kultuszárca élére hasonlóképpen magas egyházi méltóság került, viszont a kisebbségi miniszterium vezetését komoly, megértő, jószándéku szakember vette át.

Ezt a kedvező politikai atmoszférát, ezt az egyházi szempontból is nagy előnyt jelentő személyi változásokat kihasználva, siettünk a temesvári kormányzó ur Excellenciájának jóindulatu közbenjárása után a gyorsan kitűzött audienciákon pontosan megjeleni. Örömmel állapítottuk meg, és jóleső érzéssel jelenthetem, hogy mind három magas fórumnál, a leelőzékenyebb fogadtatásban részesültünk, s élő szóval előadott, valamint írásban is összefoglaló és átvitelt memorandumunk megértéssel lett átvéve és mindhárom magas fórum üléseink jóindulatu kezeléséről biztosított. Úgy látszik ez alkalommal nem állunk üres igéretekkel szemben és hogy kéréseink valóban jóindulatu meghallgatásban részesültek, ennek élő bizonyítéka az a kultuszminiszteri leirat, melyet a püspök ur Öméltósága lesz majd szíves évi jelentésében részletesen ösmertetni.

Szükségesnek tartottam egyházunk e régen vajudó és életbevágóan fontos kérdéseinek helyzetképét részletesebben ösmertetni. Hiszem, hogy mindannyiunk hő főhása kíséretében mondom: Adja az Ur isten, hogy — jogos egyházi reményeink mielőbb megvalósuljanak! De bármít hozzon reánk a sors, csüggedni nem szabad, nem adhatjuk fel a küzdelmet azokért a jogokért, amelyek Isten és ember előtt bennünket megilletnek és amelyeknek, mint minden igazságnak e világon, előbb

vagy utóbb de érvényesülniök kell. A siker kilátásai ma különben is biztatóbbak, mint eledig bármikor.

Az elmondottakkal még korántsem merítettem ki aktuális kérdéseink sorozatát, de ezuttal nem kívánok azokkal foglalkozni, mert nem óhajtok saját magammal ellentmondásba kerülni és egy hosszabb beszéddel a t. közgyűlés szíves türelmét tovább igénybevenni és ezzel az érdeklődés tárgyalásaink céljára rendelkezésre álló időt megrövidíteni.

Miként minden alkalommal, úgy most is gyermek szívének vonzalma elsősorban mélyen tisztelt és hön szeretett ösz főpásztorunk fennkölt személyes felé fordul, kit magas élet-

kora dacára, a gondviselés megőrzött egyházának, s kit mindannyiunk nevében érzelmeink teljességével üdvözlök körünkben.

Meleg hittelstvérij szeretettel üdvözlöm az egyházmegyék tisztelt küldötteit és az összes megjelenteket s a kerületi közgyűlést megnyitom.

Franciaország ellenáll a gyarmatiroda ma megcsen- kítésára irányuló kísérleteknek

Párisból jelentik: Szerda délben hivatalos közlemény jelent meg, amely szerint a francia kormány határozott tiltakozását jelenti be a gyarmatok visszaadásának eszméje ellen. A közlemény kiadásáról Daladier megbeszélést folytatott a képviselőház gyarmati bizottságának alelnökével, aki a kormány nézetét kérte a gyarmati kérdés ügyében. A hivatalos kormányközlemény szövege egyébként a következő:

„A francia kormány nem várta be azt a propagandát, amely most a gyarmati kérdés körül megindul és már ezt megelőzően ismertette a kérdéssel kapcsolatos nézetét. Néhány héttel ezelőtt

kifejtette véleményét és leszögezte, hogy Franciaország a leghatározottabban ellenáll minden olyan kísérletnek, amely gyarmati birtokainak megcsen- kítésára irányuló kísérletnek, amely gyarmati birtokait, egészen megőrző gyarmati birtokait, mint azt a világháború befejezésekor megállapították. Semmiféle gyarmatátadás tanulmány tárgyát nem képezte és nem is képezheti. Gyarmatátadásról tehát tárgyalások nem is kezdődtek. A kormány újból a leghatározottabban visszatartja azt, mintha a gyarmatok kérdése tárgyalásra kerülne a legközelebbi angol-francia tanácskozáson.

„Elkövetkezett a tettek ideje” — mondotta Durcsánszky szlovák miniszter a Hlinka-gárdák malackai gyűlésén

Pozsonvból jelentik: Malacka községben a Hlinka gárda felvonulást rendezett és Durcsánszky miniszter beszédet mondott. Hangoztatta, hogy Szlovákiában ezentul csak a szlovákok uralkodnak.

A viták ideje elmúlt és most a tettek ideje következett el.

A múltban fénvűző hajlékot építettek a szociális gondoskodás miniszteriumának, de ugyanekkor negyedmillió szlovák kénytelen volt vándorbotot fogni, mert itthon nem találtak meg kenyerüket.

Durcsánszky után Sidor mondott nagyobb beszédet. Beszámolt a Szlovákiában lefolytatott tisztítómunkáról. Hangoztatta, hogy

a csehek husz esztendőn át nem voltak barátai a szlovákoknak.

de most már hamarosan elhagyják a szlovákiai megbízatásukat. Már is hazaküldtek 2000 cseh csendért, akik itt teljesítettek szolgálatot. A szlovákok részére igv. már ezzel is 2000

hely szabadult fel. Hasonlóképpen történik ez a rendőrségnél, a pénzügyőrségnél és más hivatalokban is. Ezeket a helyeket a Hlinka gárdák tagjai foglalják el. A szlovák kormány ilven dolgokban nem ismer megalkuvást. Bejelentette, hogy

a pozsonyi egyetemről 465 zsidó főiskolást utasították ki és több ezer szlovákiai magyar zsidót tettek ki a határra.

Nem hajlandók újabb áldozatokra a francia frontarcosok

Párisból jelentik: Daladier miniszterelnök beszédet intézett a volt frontarcosokhoz, akiket felszólított, hogy hozzanak önkéntes áldozatokat nyugdíjaikat illetőleg. A frontarcosok szövetsége most közleményt tett közzé, amelyben hangsúlyozza, hogy a frontarcosokat is ugyanúgy érintették az új rendelet törvények, mint a többi francia polgárokat, így tehát nem járulhatnak hozzá külön áldozatokhoz. Hangsúlyozzák, hogy a drágulás következtében magasabb nyugdíjra van joguk és, hogy az új pénzügyi rendszabályok következtében újabb drágulás következik be, amely az összes polgárokat érinti. Akkor amikor a polgárságnak oly nagy áldozatokat kell hozni, nincsen szó arról, hogy áldozatokat kérjenek egyes előnyben részesített vagyonokról és nagyvállalatoktól. (R.)

Izgaimas események sorozata a marseillei tüzkatasztrófa áldozatainak temetésén

Párisból jelentik: A franciaországi hírszoigalati irodák most jelentik, hogy a marseillei tüzkatasztrófa áldozatainak temetésén, az egyik fotóriporter magnéziumlámpája felrobbant és a tizezrekre menő tömeg soraiban hatalmas pánik keletkezett. Az emberek egymást taposták le és a rendőrség nagy erőfeszítésébe került, hogy helyreállítsa a rendet, és hogy megakadályozza az újabb tömegszerencsétlenséget. Alig hogy a kedélyek lecsillapodtak, a szertartásra kivezényelt katonai osztagok egyik tagja, egy szenegali néger gyalogos hirtelen megőrült és lövöldözni kezdett s csak nagynehezen tudták megfékezni és elszállítani, de ekkorra 12 ember súlyosan megsebesült.

Ha léghuzatba kerül...

Ez az ur léghuzatban áll. Ha ne n dörszöli be magát Carmol*)-al, hogy elejét vegye esetleges gripának, hűlésnek vagy idegfájdalmaknak, úgy rosszul fog járni.

*) Carmol a legjobb bedörszölő szer meg-hűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-81. Működőhely: KÖZLÖNY

Működőhely: KÖZLÖNY
Működőhely: KÖZLÖNY

Előfizetési árak:

Éves díj: 440 lei. Negyedéves: 210 lei.
Hónapdíj: 420 lei. Hónapdíj: 70 lei.

A szenvedélyes feltaláló

Grosse Raynek nevezik azt az embert, aki Newyork brooklyni negyedében egész életét azzal tölti, hogy valami újat eszeljen ki. A newyorki szabadalmi irodában már mindenki ismeri Grosse Ray nevet és néha nagyon jókat mulatnak találmányain. Mert a szenvedélyes feltalálóknak igen furcsa újdonságai vannak.

Van például egy balesetjelző, amely egy órával áll kapcsolatban. Ez lehetőséget tesz, hogy ha eljön az étkezés ideje, az órákészülék abban az órában, amelyre beállították, megrázza az akvárium fölé helyezett ételtartót és abból meghatározott mennyiségű hangjelzés szóródik a vízbe. Az ő ötletességét dicséri a kísérőhöz képest. Ezt különösen az amerikai szállodákban használják. Ezek éppen úgy, mint a csigákban szaladó ablakfüggönyök, felhúzhatók, leereszthetők és kicserélhetők.

Van Grossenak egy mindenes asztala. Ez akárcsak a mesebeli terüli asztalkám, egy gombnyomásra a legkülönbözőbb dolgokkal szolgál. Lehet cocktail-bár, billiárdasztal, könyvszekrény, van benne telefon, ha éppen valaki akarja ruhaszekrénynek is használhatja. A legutolsó találmánya, amellyel nemrégiben beállított a szabadalmi irodába, az ümüködő ablakosukó volt. Az ablakokon ugyanis egy olyan anyaggal bevont pánt van, amely anyag, ha víz éri, erősen összehúzódik és így behúzza az ablakokat, ha esik az eső. Persze az anyagi összetétele Grosse titka.

— IDŐJÓSLAT. Nyugati és északnyugati szél, sok helyen köd, északon eső is lehetséges. A hőmérséklet alig változik.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11.65, London 20.60 és fél, Newyork 443 és fél, Milánó 23.30, Amszterdam 239.70, Berlin 177 és háromnyolcad, Prága 15.15, Varsó 82.95.

— JÖVŐ SZERDÁN ÉRKEZIK PÁRISBA CHAMBERLAIN ÉS HALIFAX. Párisból jelentik: Chamberlain és Halifax angol miniszterek november 23-án délután repülőgépen érkeznek Párisba és két napot töltenek itt.

— KEMAL ATATÜRK A RAVATALON. Istambulból jelentik: Az elhunyt Kemal Atatürk köztársasági elnök holttestét az istambuli Dorne Dodge-palota dísztermében ravatalozták fel. A ravatal teremt délelőtt megnyitották az előkelő segek számára és először a török tábornoki kar róttá le kegyeletét a ravatalnál. Utánuk a polgári hatóságok, a külföldi követségek kara és a konzulok tiszteltek. Délután a tróntermet megnyitották Istambul lakossága számára is. A ravatal péntekig marad közszemlére kitéve.

— BERLINBE UTAZOTT A CSEHSZLOVÁK KÜLÜGYMINISZTER. Prágából jelentik: Kvajkovszky külügyminiszter ma Berlinbe utazott. Utját azzal magyarázzák, hogy az új határok végleges megállapításáról van szó, mert ezt a kérdést mielőbb tisztázni kívánja, miután ezzel is növeli kilátásait az elnökválasztásra.

— A kisebbségi államtitkárság kihallgatási napja. Bucurestiből jelentik: A kisebbségi államtitkárság hivatalosan közli, hogy a kihallgatási napok továbbra is szerdán, csütörtökön és pénteken 11—13 óra között vannak. Közli az államtitkárság mindazokkal, akik kérvényt nyújtanak be elintézés végett, hogy azt bélyegezzék fel, mert másképpen nem nyer elintézés.

— Dr. Raika Gézáét nevezték ki a temesvári katolikus gimnázium élére. A közoktatásügyi minisztérium jóváhagyta a temesvári katolikus egyházmegyei hatóság előterjesztését, mely szerint az ottani katolikus magyar tannyelvű gimnázium igazgatójává Rajka Géza úrnát, a katolikus népszövetség tanácsának tagját nevezték ki. A temesvári katolikus gimnázium első osztálya az idén kapott nyilvánossági jogot és a következő iskolaévben az egyházmegyei hatóság kérésére, a minisztérium évről-évre újabb osztály nyilvánossági jogát engedélyezi.

— Csónaktulajdonosok figyelmébe! Az aradi rendőrségen működő MONT hivatal felszólítja mindazokat a csónaktulajdonosokat, akik nem tagjai egyik evezős egyesületnek sem, hogy 1939. március 31-ig jelentkezzenek a rendőrség 31. számú szobájában, ahol a jövő évben a Maroson történő közlekedési rendszabályokat, valamint más fontos közléseket hoznak tudomásukra. Mindazok, akik elmulasztják a jelentkezést, szigorú büntetésben részesülnek. Az evezősegyesületek tagjai a vezetőség útján kaphatják meg a szükséges utasításokat.

— Az „Emden” cirkálóhajó Várnába érkezett. Szófiából jelentik: Az „Emden” német cirkálóhajó, amelynek romániai időzéséről több ízben megemlékeztünk, Constantából kiindulva megérkezett Várna kikötőjébe. A hajó személyzete megérkezése után résztvett a világháború tengeraltjáró harcaiban elesett és Várnában eltemetett 45 német tengerész emlékére felállított emlékmű felavatási ünnepségén. A német cirkálóhajó november 18-ig időzik bolgár vizeken.

Nincs többé mosogatás!

Maresi Mazzetti newyorki cukrász feltalálta az ehető asztali edényeket. Égetett cukorból készített tányérokat, csészéket és poharakat, amelyeket porcellánszerű színes zománcsal vont be. Az étkezés befejeztével a vendégek megeszik az édes edényeket és ezzel megkímélik a háztasszonyt a mosogatás munkájától.

— Elveszett százmillió arany. Mennyi a ténylegesen napvilágra került és mennyi a forgalomban maradt arany a világon? Hová lett az elveszett arany-mennyiség? Erre a kérdésre ad választ gróf Bethlen Margit képes szépirodalmi lapjának, az „Ünnep”-nek most megjelent számában egy szenzációsan érdekes riport. A 68 oldalas albumalakú „Ünnep” ezúttal is rengeteg érdekes olvasnivalót és remek képeket hoz. Főelárúító: Journal Import, Nagyvárad, Bul. Regele Ferdinand 46. Egy szám ára 15 lei.

FRATII KLUG

temetkezési vállalata

mégis csak a legolcsóbb

Bulevardul Regele Ferdinand 87. szám.

TELEFON 14-30, UJJA-AD 20-22.

SAJÁT KÉSZÍT. ÉNYÜ KOPORSÓK

— Gyilkos sugarak. Az utóbbi idők leghasznosabb és legértékesebb találmánya a s.erillampa, amely sugarával a legszivósabb baktériumot is 12 perc alatt kiirtja. Erről a nagyjelentőségű találmányról közöl rendkívül érdekes cikket Tolnai Világlapja új száma.

„SCALA”

Nagyünnep színháza

Telefon: 20--10.

MINDENNAP

POLA NEGRI

A szent hazugság

POLA NEGRI legnagyobb és legújabb alakítása.

UJ FOX JOURNAL 7. 15 9.15

— Betiltották a „Der Ruf” című lapot. Temesvárról jelentik: A német katolikus ifjúsági mozgalom lapját, a „Der Ruf” című hetilapot, belügyminiszteri rendelkezés alapján beszüntették. A rendelkezés indoklását nem közöl.

Nehéz óhat

— Gyorsan, hejtsen utána; el kell érnem ezt a kocsi!

— FRANCIA GAZDASÁGI KÜLDÖTTISÉG KELETEURÓPÁBAN, Párisból jelentik: A Havas-ügynök ség jelent, hogy közelebből francia gazdasági küldöttség utazik Bucurestibe, Szófiába és Belgrádba. A küldöttség feladata az, hogy megvizsgálja a Franciaország s másrésztől Románia, Bulgária és Jugoszlávia közötti kereskedelmi kapcsolatok kimélyítését.

— MEGHALT SÜMEGI VILMOS, A „MAGYARORSZAG” FELELŐS KIADÓJA. Budapest. ről jelentik: Sümegi Vilmos, a „Magyarország” felelős kiadója, a magyar főváros tanácsának örökös tagja ma hajnalban 74 éves korában szívinfarkus következtében hirtelen elhunyt. Sümegi a függetlenségi párt harcaiban vezető szerepet játszott, majdnem három nemzedéken át. Egyik főrendezője volt Kossuth Lajos temetésének.

— Nagy mesedélután rendez nov. 27-én a Növédelmi Hivatal a Minorita Kulturházban.

— Japán—magyar kulturális egyezmény. Budapest. ről jelentik: Teleki Pál gróf, magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter, valamint Matsumia budapesti japán követ tegnap aláírták a japán—magyar kulturális egyezményt. Az egyezmény aláírása után villasreggeli volt, amelyen a japán követ és a magyar vallás- és közoktatásügyi miniszter a japán—magyar kulturális kapcsolatok kimélyítésére mondtak pohárköszöntőt.

Óra, egyszer és jegygyűrű

Csákyórák, ókszerésznél

Arad, a luth. templommal szemben.

E szöveg a óra- és ókszerésznél.

— HAZASZÁLLITOTTAK A MEGGYILKOLT VON RATH HOLTTESTÉT, Düsseldorfból jelentik: A párisi merényletnek áldozatául esett von Rath holttestét különvonaton Düsseldorfba szállították. Az aacheni pályaudvaron a holttestet Dörr szertarasmester és nagyszámu előkelőség fogadta. Ott volt az elhunyt diplomata édesapja és két fivére is. Aachenből a holttestet Düsseldorfba szállították és az ottani Rajna-esarnokban ravatalozták fel a koporsót a holnapj temetésére.

— TŰZ AZ OITUZ-UCCABAN. Szerdán, a délutáni órákban az Oituz-ucca 59. számú házhoz hívták a tűzoltókat. A ház udvarán ugyanis tűz keletkezett, amelynek során több kazal széna elégett. Az anyagi kár meghaladja az ötezer lejt.

RENDY

ruha eleganciát jelent

P. AVRAM IANCU 21.

— ELTŰNT EGY ARADI FIATAL URL. LEANY. Vig Margit Gheorghe Lazar-ucca 20. sz. alatti lakos bejelentette a rendőrségen, hogy 19 éves Balog Róza nevű leánya tegnap óta nem tért haza lakására. A bejelentés nyomán a rendőrség vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy mi történhetett a 19 éves aradi urleánnyal, aki az egyik ügyvéd alkalmazásában állott.

— Dan Teodor szabadlábos. A temesvári tábla mest torgyalta Dan Teodor aradmegyei főmérnök szabadláb-rahelyezési kérelmét, mint arról az Aradi Közlöny már beszámolt. A tábla elfogadta Miclosi Emil dr. ügyvéd érvelését és elrendelte Dan Teodor azonnali szabadláb-rahelyezését. A főmérnök még szombaton elhagyta az aradi ügyész fogházát és így szabadon várhatja meg az ügyében folyó vizsgálat eredményét.

— ELLOPTÁK A BICIKLIJÉT. Farkas Rezső Milltari-ucca 6. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki tegnap este ellopta a 3699-es rendszámú biciklijét. A kéreklpartolvaj kézrekerítésére megindult az eljárás.

— Az Egyetértés sportegyesület felhívása. Az Egyetértés pályaépítő bizottsága felhívja az alatti urakat, hogy csütörtökön, november 17-én este 9 órakor feltétlenül jelenjenek meg az Egyetértés klubhelyiségben: Asztalos János, Markovics Iván, Kosztor József, Vass József, Minoff Tale, Kristóf András, Ardelean Teodor, Kocsik József, Kocsis István, Fikker Károly, Buzás Pál, Galbácsi László, Guza József, Roșca Pavel, Văduva Nicolae és Adler János.

— A csehkorona új árfolyama. A pénzügyminisztérium közölte az aradi várhivatalal, hogy egy szabadforgalmi csehkorona vételára 4.40 lei, míg eladási ára 4.45 lei.

— December 25-én kezdődik Temesváron a magyar színiévszám. A temesvári színház magyar színiévszámja december 25-én, karácsony első napján kezdődik. Erre a napra megy át Aradról Szendrey Mihály társulata, amely két hétig tart előadást. A magyar színiévszám előtt két hétig német társulat játszik a temesvári színházban.

TESTA

A legjobb idegcsillapító

Marta Alexandru dr.
királyi helytartó látogatása
Sofronyán

Marta Alexandru dr. Temes-tartomány királyi helytartója, Popescu mérnök, a tartomány erdészeti szolgálatának vezetője társaságában meglátogatta Sofronya községet. A királyi helytartóhoz csatlakozott Aradon Mihail Dobriceanu ezredes, megyei prefektus és Podobă, az aradi mezőgazdasági kamara igazgatója. Sofronya községben nagyobb román település létesült. Olyan román nemzetségi családokból, akik Magyarországról kerültek a határon túlra. A kormányzó a helyszínen tájékozódott a határmentén lakó telepesek helyzetéről, kívánságaikról, meglátogatta iskoláikat, a község kápolnáját, majd több gazdaságot is felkeresett. Dobriceanu ezredes prefektus, valamint a község görög keleti lelkésze ismertették a helyzetet a királyi helytartóval, akivel közölték, hogy a talpfelvitést végző műhelyek megszüntetésével jelentős, az államvasut tulajdonát képező területek maradtak kihasználatlanul és megkérték a helytartót, járjon közbe az államvasut igazgatóságánál, hogy ezen föresen maradjon ingatlanok egy részét engedje át a falu szükségleteinek kielégítésére. Tudomásul vette a királyi helytartó azt is, hogy a lakosság templomot óhajt emelni a községben a jelenlegi kápolna helyett és feljes támogatásáról biztosította ebben az irányban is a telepeseket. Marta Alexandru dr. királyi helytartó anyagi támogatásban is részesíti a mozgalmat, hozzájárulásával növelve a már meglévő 200 ezer leies alapot. Előreláthatólag már a tavasszal megindul az építkezés, mert a szükséges fa- és kőanyag már rendelkezésre áll. A királyi helytartó Aradon keresztül tért vissza Temesvárra.

A Katolikus Bál rendezője felkéri mindazokat, akik tévedésből nem kaptak meghívót, hogy azt igényelék az egyházközségi irodában (Str. I. Calvin 22.), vagy a plébániai hivatalban. Hangsúlyozza azonban a rendezőség, hogy a bálon meghívó nélkül is szívesen látja az érdeklődőket. Egyben felkéri mindazokat, akiknél adományok, vagy közbesítésre szánt meghívók vannak, hogy az elszámolást még ma délelőtt az egyházközségi irodában, illetve este 6-8 óra között a minorita-palotai kongregációs otthonban okvetlenül eltsék meg. Felkéri továbbá azokat, akiket munkatorlódás miatt személyesen erre nem kértek volna, de a neimes célra való tekintettel a rendezőséget szívesen támogatnák, hogy adományaikat akár a tombolára, akár a buffé-re, a fent jelzett helyekre beadni, illetve bejelenteni szíveskedjenek.

Nagyarányu ármentesítési munkálatok Induának a Bánságban. Temesvárról jelentik: A temesvári állami vízépítészeti hivatal Perjámosnál a Maros és az Aranka árterületén új csatorna építésére 7 millió leit irányzati elő. A Temes árvédelmi töltése 1926-ban alacsony-nak bizonyult. 1933-ban emelték a töltést és most 4 millió lei költséggel Csávós és Radna között új töltést építenek. Pusztinás határában a Begát csatornával kötik össze az Ó-Begával. A csatorna 4 és fél kilométer hosszú lesz és 700 ezer leibe kerül. Torontól ármentesítésére az Aranka csatornáját 130.000 lei költséggel kitisztítják.

Óriási érdeklődés nyilvánul meg a Futballévkönyv iránt. Néhány hét múlva jelenik meg az idei futballévkönyv, amely a karácsony előtti könyvpiac szenzációja lesz. Az előkészítési munkálatok serényen folynak és igen nagy érdeklődés nyilvánul meg azok iránt a cikkek iránt, amelyeket ismert aradi és más városbeli futballisták írtak. Az izléses kiállítás, rendkívül tartalmas évkönyv iránt sportkörökben hatalmas érdeklődés nyilvánul meg.

Motorjármű-tulajdonosok figyelmébe

Az aradi rendőrkezeszura mellett működő jármű-felülvizsgáló bizottság felszólítja mindazokat, akik eddig még nem jelentkeztek motorikus járműveikkel a bizottság előtt, hogy legkésőbb november 19-ig mutassák be gépeiket. A járműveikkel való jelentkezés során be kell mutatni a gépkocsi forgalmi igazolványát, valamint a tulajdonos és a sofőr katonai okmányát is.

A traktortulajdonosok, valamint azon gépjárművek birtokosai, akiknek gépei nem üzemképesek, nem szükséges, hogy gépeiket a bizottság elé vigyék. Elegendő, ha a tulajdonos a szükséges iratokkal jelenik meg a bizottság előtt és bejelenti, hogy a jármű hol található, amely után bizottság száll ki a helyszínre a motorikus jármű felülvizsgálata és osztályozása végett.

Mindazokat, akik nem jelentkeznek gépeikkel felülvizsgálatra, kétezer leitől terjedő pénzbírsággal sújtják és megvonják tőlük a gépjármű forgalmi engedélyt.

A szudetavidéki vállalatok régi csehkorona követeléseik márkában való kiegyenlítését kívánják romániai üzletfeleiktől

Bucurestiből jelentik: A müncheni egyezmény óta problematikus volt az elszámolás a romániai importőrök és a szudetavidéki iparvállalatok között. A Banca Națională ugyanis, az eredeti engedélyezéseknek megfelelően, a csehkoronában való teljesítést favorizálja, ami — a csehkorona árfolyamcsökkenése miatt — az importőrök számára is kedvezőbb volt. Annál nagyobb feltűnést keltett, hogy a szudetavidéki vállalatok körlevelekben értesítették romániai üzletfeleiket, hogy a régi és ki nem egyenlített csehkorona követeléseiket ezentúl csak márkában fogadják el. Mivel ez az elintézés a romániai importőrök számára súlyos károsodást jelent — mert a romániai importőrök eladásait csehkorona alapon kalkulálták — az érdektelt importőrök a Banca Națională intervencióját kérték a kérdés kielégítő rendezéséhez.

Kétszáz ezer lei kártérítést követelnek Kolozsvár városától a kéményseprő-mesterek

Kolozsvárról jelentik: A kéményseprő-mesterek és az elhunyt kéményseprők özvegyei, akik a közigazgatási bíróságtól megsemmisített kéményseprési szabályrendelet folytán annakidején kereset nélkül maradtak, most kereset juttattak el Bornemisa Sebestyén kolozsvári polgármesterhez s arra az időre, amíg mesterségüket nem gyakorolhatták, kártérítést kérnek a várostól.

A kérésben rámutatnak arra, hogy a legfelsőbb közigazgatási bíróság határozata szerint az április 1-én beszüntetett kéményseprői munkát újból felvehetik, a munka beszüntetése tehát nem állt jogában a városnak. Anyagi

Hogy jó, olcsó, melég SZEVEFTERJE legyen fontos, hogy KUNTZ-nál vegyen Bul. Regale Ferdinand 43. (Fekete Bárányal szemben.)

Milliókat érő kottákról rendkívül érdekes cikket közöl a „Délibáb” új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Működvelő előadás a Kolping-egyletben. Az aradi katolikus Népszövetség Kolping Ifjúsági Tagozata vasárnap délután 5 órakor az Iparos Otthonban kulturáldelután keretében előadja Szirmai Albert világsiker aratót háromfelvonásos operettjét, a „Mágus Miska”-t. Az egyesület működvelői eddigi szereplésükkel beigazolták, hogy kiváló képességekkel rendelkeznek és a színpad nehéz feladatát tökéletes biztonsággal és felkészültséggel tudják megoldani. Az egyesület azon törekvése, hogy tagjait kulturális tevékenységre serkentse, a kulturáldelutánok rendezésével máris elérte és ez a munka megérdemli a teljes pártfogást.

NATHA
HÜLES

ELLEN

NEURALGINE
JURIST

M E G S Z Á L L N I
BUCURESTIBEN
legjobban
a Hotel Esplanadeban lehet
A főúros szívében
Teljesen átalakítva
Minden szobában telefon,
fürdő, stb. Mérsékelt árak.

Hotel Esplanade Bul. Academiei 8

— A krájerostól a márkaárugyárosig minden kereskedő használna olvassa a Reklámélet-et, az egyetlen magyar nyelvű reklámszaklapot, amely Bulogh Sándor szerkesztésében, tizenegyedik évfolyamában jelenik meg. A most megjelent új szám tartalmas cikkeket, rengeteg tippet, ötletet, tanácsot és bőséges kirakatrovatot hoz, amely a hatásos dekorációk galériája. Kiadóhivatal: Budapest, V., Szent István-körút 9.

veszteség címén az azóta eltelt időre havi 200.000 lei kártérítést kérnek a kéményseprők. Abban az esetben, ha a város vezetősége nem fizeti ki számukra a kért kártérítési összeget, bírói uton fognak igényüknek érvényt szerezni. Tekintettel arra, hogy Kolozsvár területén mindössze tíz kéményseprőmester maradt munkánélkül az azóta megszüntetett szabályrendelet folytán, a havi kétszáz ezer lei kártérítési összeget a város vezetősége túlságosan magasnak találja s a kérést el fogja utasítani. A kérést beadó kéményseprők s a polgármesteri hivatal között valószínűleg tárgyalások indulnak meg s ezek során közös megegyezéssel valószínűleg sikerül átvidalni az ellentéteket.

A Kölcsey Életiskola új helyiségében. A Kölcsey Egyesület nagyszerű kulturstíle után, midőn szombaton hívására az aradi magyar társadalom a Kulturpalota hatalmas termét egészen megtöltötte, a jövő hét szünetében folytatja sikeresen megkezdett közművelődési munkásságát. Ez a szerdai előadás is a Kulturpalotában lesz, de a kisteremben, amelyben háromszáznál többen hallgathatják a szabadegyetemi tudományos előadásokat, melyeket az „Életiskola” gyűjtőnévben foglalt össze a Kölcsey Egyesület. A kellemes központi fűtés helyiségbe esti 9 órára hívja az Életiskola mindazokat, akik modern megvilágításban tudományos életismertetőket kívánnak kapni. Esti 9 órára társadalmunkban mindenki szabad már a napi robotmunkától és a Kölcsey Egyesület ezeket a szórakoztatva tanító előadásokat minden tagsági és belépti díj nélkül ingyen rendezi mindenki számára. Az Életiskola munkaterve késs a jövő tavasz régi és új előadókkal az ismeretek szkiele területeiről. Jövő szerdán lesz az első esti előadás a Kulturpalota kistermében, amikor az aradi közönség személyében is meg fogja ismerni az országosnevelő közirót, Kacsó Sándort, a Brassói Lapok főszerkesztőjét, Irodalmi tárgy lesz előadásának anyaga; Petőfi. A halhatatlan költő, aki mint az emberiség minden nagy költője, a múlt és a jövő mesgyőjén áll s azért tudja ihlete a jelen fejlődéséhez a legbölcsőbb utmutatást adni. Kacsó, az író, kiváló előadója lesz a költő szellemiségének.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

ANGEL gyógyszerész, Piața Catedraliei 16.

(Tel.: 15-30.)

OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16

(Tel.: 14-80.)

KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mără-

sesti 68. (Tel.: 14-70.)

LONDONI DOLGOK

Londonból jelentik: Nem jó a ködöt a falra festeni. Irtózatos. Szerencsére, nem lehet elhinni, hogy olyan vastag, kemény, sűrű, fojtogató, va- kitő, mint amilyen. És fájdalmas. Ezt nem tudtam pedig erről a híres londoni ködről már rengeteg pietykát hallottam. Azt nem tudtam, hogy fáj is. Eleinte csak csodálkoztam, hogy könnyezik és fáj a szemem, ejnye mondom, őregezem talán ilyen vá- ratlanul, vagy valami bajom kezdődik? A ködre nem gyanakodtam. Később derült csak ki, hogy mindenkinek fáj a szeme, feje, mindene a ködben, a ködtől. Az újságok első oldalán nagy

Ködhirdetés

Használjon ilyen és ilyen szemfurdót, ha a ködtől könnyezik, megdagad, megfájdul a szeme. Iszonyu. De van azért benne valami rejtelmes, va- lami érdekes, valami valószínűtlen: mintha Lon- donban lenne az ember, valami amerikai mozi- darab főszerepében és a hátamögött a ködből már közeleg a gyilkos.

Borotválkozás a Simpsonnál

A Simpson: szerény, négyezermillió fontos áruház a Piccadillyn. Férfiak áruhaza, férfi kiszol- gálás, férfivékönek, férfikultusz van egész Lon- donországbán. Ahogy Amerikában imádják a nő- ket, úgy szeretik, kiszolgálják, leborulnak itt a fér- fiak előtt. Férfiak országa. A Simpson áruházban borotválkozni nem olyan egyszerű dolog. Itt a rossz kiszolgálás hazájában mámor a Simpson- féle borotválkozás. Az ajtóban megjelenik egy középiskolai tanárkülsője ur, civilben és megkér- dezi, mit óhajt az idegen. Az ember legjobb, ha megmondja mingyárt nyíltan, hogy borotválkozni szeretne. A szigorú tanár ur erre seregszemlét tart husz borbély és ezer villanygépe felett és ki- jelöl egy egyetemi tanár külsője, fehérkabátos urat, int és a vendég bevonulhat magába a nyers borbélyműhelybe, ami csillog, villog, szikrázik a tisztaságtól és a sok ezüstösen ragyogó géptől, amiknek persze sok értelmük nincs, de istenien drágítják az üzemet.

A borbély udvariasan lefekteti az embert és megindítja feje felett az egyik hatalmas „rádiom- lámpát“, ami „felszínre hozza a szakállt“. Amikor a szakáll már „felszínre“ van, akkor jön a habo- zás, a meleg törülköző, újabb habozás évekig, az- tán megkezdődik maga az ugynevezett borotválás. Ez nem tart sokáig, de ezután újabb forró törül- köző, ezerféle kellemes kenőcs, hogy megáldja az ember a pillanatot, amikor szakálla kezdett ser- kedni Kenőcsök után gyalugép, dörzsgép, villany- kefe, villanymasszázs, újabb kenőcs, melegvíz, hi- degvíz, jég. Mámorító. Persze a szakáll megmarad, amit meg is láthat az ember egy nagyító tükör- ben, de akkor már késő, mert a tükör már a kász- szánál van és csak fizetés után ér el az ember odáig. Ingyen gyufát is adnak. Ha valami szelle- mes hajvizet is vesz az ember, könnyen meg lehet uszni az egészet, tizenöt, husz pengővel.

Angol nők

Gyönyörűek, kisportoltak, magasak, karcsuak, szőkék, elegánsak és angolok. Fantasztikus, mi van itt lábokban, harisnyákban, ruhákban, éksze- rekben, gazdagságban! A „civil“ nők, akik csak úgy gyanutlanul járnak-kelnek az utcán, mozi- ban, színházban, ésbontóan szépek. A színésznők: csunyasak és közepesek, néha egészen rosszak. Vannak színészek is, de Pesten alig kapnának szerződést. Van egy Will Hays nevű színészük, aki az itteni Kabos. Olyan kellemetlen és tehetségtel- len, hogy szitává kéne löni minden fellépése előtt. A benszülöttek imádják. Megáll az ember esze.

Nem véletlen, hogy a font a világ legdrágább pénze. Itt minden fontra megy. Ha az angol nő szép, fontra megy, ha csunya, fontra megy. Mert iszonyuan csunya is tud lenni.

Angol estély

A kandalló körül állnak és whiskyt isznak, rengeteg. Közben részletesen megbeszélnek az időjárást, lelkiismeretesen megvilágítják minden oldalról. Amikor ez kész, az időjárásról kezdenek beszélni. Aztán nagyokat, tömöreket hallgatnak. Aki veszettséget kap az idegességtől, hazamehet. De ők szeretik és nagyszerűen mulatnak. Sokáig tart, amíg rájön az ember a hallgatás izére. Biz- tos, hogy a csendben, a nyugalomban van valami vad báj. Csak rá kell jönni.

Mozi

Emberfelettien drága és hosszú sorban állnak és várnak jegyre az emberek. Olyan a kép, mint a zsír- vagy kenyérsor a háboru alatt. Színházak előtt sorban ülnek, kis székeken, amiket részben magukkal hoznak, részben bérelnék a jegyszedő-

től. Órákig állnak, amíg rájuk kerül a sor. Bizto- san innen ered a közhit a híres angol hidegvérrel. A sorbanállás után viszont a konok mozilátogató megtalálja a jutalmát, mert minden moziban reg- gel tizenegykor kezdődik az előadás, este tizen- egyig tart és két teljes képet mutatnak be. Közben van hirdető, még valami kis kép és szól az orgona, ami kötelező és ami halálosan unalmas. Hat mozi- ban csak hirdetőt mutatnak be. Itt nem kell sorba- állni és olcsóbb is. A színház hihetetlenül drága. Páholyért öt fontot is elkérnek. De tizenöt shillin- gen alul nem lehet épeszü jegyet kapni.

Londoni magyarok

Nagy általánosságban boldogok és biztos, hogy idővel meg lehet szokni és meg lehet szereti- ni ezt a furcsa, lassu, gazdag országot. Sok gaz- dag, magyar „sztár“ él Londonban.

A nem nagyon ismertek közül, egészen beér- kezett Korda Tibor, aki nem rokona Kordának, de szintén Pesten volt újságíró és most két angol ma- gazin szerkesztője. Fiatal, kellemes ember.

Lóránt, aki valamikor a Münchener Illustrierte Zeitungnak volt a szerkesztője, majd a Pesti Naplónál dolgozott, egyike a leggazdagabb lon- doni magyaroknak. Két évvel ezelőtt fillérekért megalapította a Lilliput című kis magazinját, ami- nek olyan sikere volt, hogy a magazint önmagával együtt eladta a Hulton Publishing Company-nak 30.000 fontért. Ma is ő szerkeszti a lapot, ami 200 ezer példányban jelenik meg. Zárójeiben megcsi- nálta a Picture Post című képes hetilapot, aminek az első száma 1.000.000 példányban jelent meg, azóta csak a megjelenés napján lehet kapni, merr

elkapkodják. Ma is magyar állampolgár és nem is akar áttérni angolra.

Bíró Lajos csendesen dolgozik a London Film- nél és még két évig szeretne mozival foglalkozni, aztán áttér újra a regényírásra. De ezt nem kell komolyan venni, mert már tíz éve igéri.

Marton Endre egyike a legjobban fizetett lon- doni mozirendezőknél. Amerikai feleségével most indult Amerikába és első filmjét Joe Pasternáknak rendezi. Londoni tündéri lakását, ami a Themze- partra néz, megtartotta, mert hamarosan vissza akar jönni Londonba.

Dr. Forbáth Sándor orvos volt Budapesten, most egy hatalmas angol kiadóvállalat, a Pallas Publishing Company vezérigazgatója. A jövő hó- nap első hetében egyszerre husz könyvet adnak ki.

Dr. Tábory Pál, Tábory Kornél fia, World Li- terary Agency néven irodalmi ügynökséget nyi- tott, magyar írókat ad el angolul és angolokat ma- gyarul. Közben darabot, novellát, cikkeket ír és arról híres, hogy ő az egyetlen magyar, aki husz órát dolgozik naponta.

Földes Jolán, az egyik világregény-pályázat győztese, végleg letelepedett Londonban. Csendes társa Tábory doktornak és közben szorgalmasan írja regényeit. Most rendezte be gyönyörűen új la- kását. Egyébként arról híres, hogy majdnem min- den épeszü nyelven beszél.

Megérkezett Brodszky Miklós is, aki azonban csak rövid ideig marad itt, mert Amerikába ké- szül, ha vizuma megengedi.

Általában: a komolyabb, rendesebb elem, ma- gyar eredetű és rengeteg angolhangzású név mö- gül kimosolyog a találkozás utáni percben a régi, igazi magyar név, amit itt meg kellett változtatni, mert az angolok zöme még ma is csak tőri a ma- gyar nyelvet.

KIRÁLYHEGYI PÁL

Egy beszédes statisztika

Ha a müncheni megegyezés meghozta is a világ számára a béke híré, a fegyverkezés és az ennek háttérében álló bizalmatlanság nem ült el. Az angol fegyverkezés további fo- kozásáról éppen a napokban kaptunk hírt s ennek ütemét követni kénytelen minden hata- lom. Éppen ezért fontos kérdés, hogy a fegy- verekhez szükséges nyersanyagok földrajzi el- oszlása milyen. Ez annival is nagyobb jelen- tőségű, mert hiszen a technika villámgyors fejlődése egyre jobban előtérbe állítja a gépet, szemben az emberrel, így tehát végeredmény- ben a jövő háboru sorsa attól függ, hogy kinek mennyi nyersanyag áll rendelkezésé- re, illetve az mennyire elérhető számára.

A legfontosabb termelési helyeken végig- tekintve, azt látjuk, hogy alig van nagyhata- lom, amelynek saját területén számottevő kész- leti volnának. Nagy-Britannia van legjobban helyzetben, mert politikai fennhatósága alá tartozó területén összpontosul a világtermelés nagy része, ezek szállíthatóságát pedig a hadi flotta biztosítja.

NÉMETORSZÁG

területe ebből a szempontból szegény s rá van utalva a legközelebb fekvő cseh és jugoszláv bányákra, amennyiben azok krómércet és hi- ganyt tudnának szállítani. Ezen csak a vegyi ipar tud segíteni, amint a múltban is tette, szá- mos époly használható póanyag előállításá- val.

FRANCIAORSZÁG

Marokkóból fedezhetné kobalt- és molibdenum szükségletét és ujkaledóniai birtokáról a króm- ércet.

OROSZORSZÁG

mangánércben vezető helyet foglal el s el van

látva krómércel is: egyébként importra szo- rul.

OLASZORSZÁG

vezető helyen áll a higanytermelés terén.

Az amerikai

EGYESÜLT-ÁLLAMOK

molibdenum- és higanygazdasága mellett saját területén más fontosabb nyersanyagot nem termel, azonban háborus konfliktus esetében kétségtelenül bőven használhatná a gazdag mexikói és kanadai bányavidéket.

Nem lesz hiábavaló végigtekinteni néhány szóban azokon a szempontokon sem, hogy mi- lyen vonatkozásban használhatók az itt felsor- olt bányaterületek.

A krómérc az acélhoz vegyítve, emeli an- nak ellenállását. Ezért a tengeralattjárók páncélatára, lövedékek és autótengelyek előállít-ására használják. A mangánötvözetek az acél keménységét fokozzák. A katonák acélsisakjai- nak elengedhetetlen kelléke és a tengeralattjáró- k ellen használt aknákat is mangánércvegyü- letekből gyártják, mert ez nem mágneses és így az iránytű nem tudja felfedezni. A nikkelt főleg a rozsdá ellen védi az acélszerkezeteket. Tungestent a vegyszeti ipar használ a katali- zis (elektromos felbontás) céljaira, helyettesi- tésére a molibdenumot lehet igénybe venni. A vanádium hozzákeverésével előállított acél sokkal jobban bírja a különféle foku rezgések által okozott „fáradtságot“, mint a közönséges acél: 0,2 százalékos ötvözet az ilyirányu el- lenállást 50 százalékkal fokozza. A titánérc az acél tisztítását szolgálja, 1 százalékos keverés- sel teljesen rozsdamentes acélt lehet vele elő- állítani. Az antimónérc a srappellövedékek gyártásához szükséges.

KOCH DANIEL

elektrotechnikai vállalata ARAD, Str. Eminescu 2.

Csillár, villanyvasaló és főző, elektromos berendezési munkálatok kedvező részlettízetési feltételek mellett, Consum könyvre is.

Mediator, Philips, Cerdig, Standard rádiók

6-15 havi hitelre.

Különböző gyártmányú villanykörtek !!
25 wattos lei 28, 40 wattos lei 30. —

Tungsram-Krypton

eredeti gyári áron.

Módosítja alapszabályait a Romániai Népkisebbségi Újságírószervezet

Nagyváradról jelentik: Vasárnap délelőtt tartotta meg évi közgyűlését Nagyváradon az Erdélyi és Bánsági Népkisebbségi Újságírószervezet. A közgyűlésen nagy számban vettek részt az újságíró-társadalom ki-kielölt képviselői. Sárkány Gábor országos elnök nyitotta meg a közgyűlést. Az országos elnök indítványára a közgyűlés hódoló táviratot küldött Öfelsége a királynak. Üdvöző táviratot küldött a közgyűlés a pártárka-miniszterelnöknek és meleg szavakkal üdvözölte Titeanu sajtó- és propagandaügyi minisztert. Kiemelte a szervezet üdvözlése, hogy a közgyűlés értékeli azt a komoly munkát, amelyet a sajtóminiszter végez és külön köszönetet mond a kisebbségi sajtóval szemben tanúsított tárgyilagosságáért.

Ezután az évi jelentést tette meg Sárkány Gábor elnök. Bejelentette, hogy az újságírótestület nevét „Újságíró Egyesület“-té változtatta át. Beszámolt a tiszti villa megnyitásáról, az újságíró-almanach ügyéről és az újságíró-társadalom más fontos kérdéseiről. Az évi jelentés után az újságírótestület alapszabályainak megváltoztatása került megvitatásra. Kimondotta a közgyűlés, hogy az alapszabályokat megváltoztatja. Bevezeti a tiszteletbeli tagságot is, az újságírás körül szerzett érdemek méltatására. Az Újságíró Egyesület az új alapszabályokat jóváhagyás végett benyújtja a törvény székhez. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette. Közgyűlés után diszebed volt, amelyen Sárkány Gábor elnök, Perédy György, Hans Plattner és Végh József tartottak pohárköszöntőket. Délután az elnöki tanácsülést tartották meg, amelyen fontos szakmai kérdéseket tárgyaltak meg.

**Aranyért ellen
Goedecke féle Anusol!**

SPORT KÖZLÖNY

Megfegyvelmezi a Birótestület a fegyvelmezeten játékvezetőket

Bozgan Gheorghe testületi elnök felhívása

Kedden este megbeszélésre hívta egybe Bozgan Gheorghe az aradi futballbírók testületének népszerű elnöke a játékvezetőket és az igen gyér számban megjelent futballbírók előtt a következőket mondotta:

— Egyes játékvezetők — főleg azok, akik ma sem jelentek meg — rendkívüli módon visszaélnék a bíróbizottság jóindulatával. Hétről-hétre ugyanis tömegével érkeznek be a bizottsághoz a játékvezetők bejelentései, amelyek szerint vasárnapra nem vállalnak mérkőzést. Vasárnap azután a „beteg“ vagy „elfoglalt játékvezetők“ ott ülnek a divíziós mérkőzésen a tribünön és kényelmesen nézik a mérkőzést, míg kollegáik — közülük számosan vasárnaponként 2—3 ízben — külföldi pályákon szerepelnek és dolgoznak a sportért.

— Ennek a lehetetlen állapotnak feltétlenül véget kívánunk vetni és a jövőben indokolatlan

lemondást semmi körülmények között sem fogadunk el, aki pedig beteget jelent, az orvosi bizonyítvánnyal kell igazolja, hogy ténylegesen beteg.

— Igen gyakran előfordul az is, hogy egyes játékvezetőket a központi bíróküldő bizottság más városokba delegált divíziós mérkőzésekre és ezek a játékvezetők azután nem jelennek meg az itteni bizottság által történt delegálás alapján kijelölt helyi mérkőzésen, anélkül azonban, hogy vidéki delegálásukról az itteni bíróbizottságot előzetesen értesítsék, hogy a bizottságnak módjában legyen helyettesítésükről gondoskodni. A jövőben mindazok a játékvezetők, akiket a központ delegál, legkésőbb minden héten péntek délig értesítsék a bizottság valamely tagját a központ részéről történt delegálásukról, mert ha ezt elmulasztanák, úgy azonnal értesítjük a központot és az illető játékvezető felfüggesztését fogjuk kérni.

Szorgalmas edzéssel készülődnek az aradi csapatok a rangadóra

A két aradi divíziós csapat a szokásos, komoly edzéssel készülődik a vasárnapi nagy rangadóra, amely előreláthatólag két jófelkészült csapat grandiózus küzdelmét fogja hozni.

A Gloria Pecican edző vezetésével folytatta tréningjét, amelyen csaknem valamennyi játékos megjelent és nagy ambícióval végeztek az előirt gyakorlatokat. A vasárnapi csapat összeállítása még egyáltalán nem befejezett tény és egyelőre csak igen tág keret áll rendelkezésre, amelyből az AMTE elleni csapat kikerül. Ennek a keretnek tagjai: Theimer, Schneider, Varjassy, Volentir, Marienut, Codreanu, Régner I., Régner II., Micola,

Zab, Igna, Tudor, Fritz, Henegar, Mercea és Bacilla.

Az AMTE Stoffa irányítása mellett készült és a munkáscsapat edzésén a standard játékosok mind jelen voltak. Itt is nagy a lelkesedés, a különbség itt csapán az, hogy a piros-feketék nem küzdenek csapatösszeállítási gondokkal. Adva van a jól bevált összeállítás, amely a Gloria ellen sem változik meg, tehát a következő:

Gerold—Slivat, Kovács—Szurgyi, Szabó Béla, Szaniszló—Bermoser, Léb, Perneki, Reinhardt, Batrin.

Megalakult Aradon a teke-szövetség alkerülete

Nagyváradról levelet hozott a posta az AAC vezetőségéhez, amely levélben az országos teke-szövetség ottani kerülete Holló Istvánt, az AAC kitűnő sportigazgatóját bizta meg az aradi alkerületi teke-szövetség elnöki tisztségével és felszólította, hogy alakítsa meg az aradi alkerületi szövetséget. Az alakuló-gyűlés hétfőn végbe is ment és Holló István elnök mellé titkárnak Macean Nicolae, pénztárosnak Halmos Lajost, tagoknak pedig Pigli Titust és Bedő dr. t választották meg.

Az új alkerület a központtól érkezett utasítás értelmében köteles az összes teke-pályák tulajdonosait összeírni és kimutatás formájában az Országorség parancsnokságának beküldeni. Ennek az összeírásnak célja az, hogy valamennyi teke-pályát az előírásoknak és a szabályoknak megfelelően hozzák üzembe. Az érdekeltek a szükséges felvilágosításokat, affiliálási és egyéb kérelmekre a válaszokat az aradi teke-alkerület elnökénél, Holló Istvánnál (Str. M. Nicoara 2.) kaphatják meg.

**„Micsak ugy
Kapasból!”**

A B) ligában vasárnap már csak mérsékelt számú mérkőzést bonyolítottak le és az aradi játékvezetők közül Husztlak Ferenc vezet B) divíziós meccset: Kolozsváron az Universitatea—Mures mérkőzést. A nyugati csoportban csak két mérkőzés kerül lebonyolításra éspedig a Solmil—CAMT mérkőzés Rădulescu Costel, a NAC—CFR Simeria mérkőzés pedig Hirsch Elemér játékvezetése mellett.

A nemzeti bajnoki bizottság határozata értelmében a nemzeti bajnokság vasárnapi utolsóelőtti őszi fordulóján a mérkőzéseket délután fél 3 órakor kezdik a csapatok.

A Juventus vezetősége elégedetlen a csatársor játékaival és így valószínűleg a Tricolor CFPV ellen újból megváltoztatott támadóssorral áll ki a Juventus. A valószínű csatársor így alakulhat: Schira, Korony, Zăinescu, Praszler, Oana.

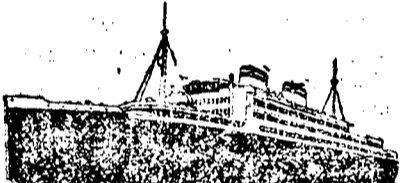
Az ifjusági bajnokságban

az Astra csapata vezet, miután az Egyetértéssel szemben elveszített mérkőzésének pontjait 3:0 gólaránnyal megkapta. A derbit is az Astra nyerte és így 4 pont előnyre tett szert. Egyébként csak a Fortuna és az AAC javítottak helyzetükön az eddigi sorrendhez képest. A táblázat a tizenegyedik forduló után a következő:

1. Astra	11	10	1	—	51	12	21
2. AMTE	11	8	1	2	53	13	17
3. Gloria	10	7	2	1	26	9	16
4. Olimpia	11	7	1	3	39	25	15
5. ATE	10	6	—	4	32	19	12
6. Unirea	11	5	2	4	33	31	12
7. Fortuna	11	5	2	4	23	22	12
8. Egyetértés	11	4	2	5	27	28	10
9. AAC	11	4	—	7	28	39	8
10. Hakoah	11	3	1	7	17	31	7
11. Banatul	10	3	1	6	19	35	7
12. Transilvania	10	3	—	7	17	21	6
13. Tricolor	11	3	—	8	18	46	6
14. Gaiana	11	—	1	10	13	65	1

„Légy enyém, mint régen“

Az u óbi év. ized legnagyobb operettlágerre
P. n eken es e a sz n h a z b a n,
Gábor M a r a vendégfellépésével és az
egész társulat közreműködésével.
Brillians kiállításban!

HAMBURG-AMERIKA LINIE

Eszakamerikai gyorsszolgálat
minden csütörtökön

**HAMBURGBÓL
NEW YORKBA**

Southampton és Cherbourg érintésével a
„New-York“, „Hansa“, „Hamburg“ és
„Deutschland“ gyorsgőzösökkel.

Nem gondolná, hogy nyílt tengeren van...

A Frahm-féle egyensúlyozó készülék a hajó nyugodt menetét biztosítja. A kényelmes kabinok, a változatos ízléssel berendezett iársas helyiségek az utazást kellemessé teszik. Kérdezze a HAPAG számos barátját, miért utaznak mindig a mi hajóinkon? Mert ígéreteinket a valóság még messze felülmúlta...

Üdülést és látogatási utazások

AMERIKÁBA
minden időtartamban és árban

Mindig jól utazik a

Hamburg-Amerika Linie
hajóin

Információkkal szívesen szolgál
a Hamburg Amerika Linie S. A. R.
képviselője

Künstler utazási iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-86.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az aradi kiskereskedők a lisztregiszter kötelező vezetése alól való mentesítést kérik

Emlékiratot intéztek közbenjárás végett a Kereskedelmi és Iparkamarához

Az utóbbi időben az Arad és Vidéke Füszerkiskereskedők Szindikátusához panaszok érkeztek a kiskereskedőktől, akiknél a buzaértékesítő hivatal ellenőrző közegei kihágási jegyzőkönyveket vettek fel, mert néhány napon át nem vezették a lisztregisztert és akikre ezen a címen tíz-tíz ezer lei bírságot róttak ki. A Szindikátus ebben az ügyben emlékiratot intézett a Kereskedelmi és Iparkamarához, amely előtt rávilágított arra, hogy ezek a bírságok rendkívül súlyosan érintik a kiskereskedőket, akiknek sokszor egész árukészlete nem éri el a tízezer leit.

Utal az emlékirat arra is, hogy 1936. július 2-ikán jelent meg a Monitorul Oficial 151. számában a buzaértékesítésről szóló törvény és ennek alapján rendelték el a lisztregiszterek vezetését. Ugyanez a törvény intézkedik arról, hogy azokat, akik nem vezetnek pontosan a regisztert, 10 ezer leitől 50 ezer lei-ig terjedő bírsággal sújtják. A törvényhozó azonban ebben a törvényben csak a malmokról, lisztnagykereskedőkről és pékekről tesz említést. Ezek részére bocsájtották ki a Monitorul Oficial 166. számában megjelent utasításokat a lisztregiszter vezetéséről. A vegyeskeres-

kedőkről ebben sem történik említés. Csak később — a buzaértékesítő hivatal általános kezelési szabályzatában — emlékeznek meg a vegyeskereskedőkről is.

Engel Gyula, a füszerkiskereskedők szindikátusának elnöke, utal az emlékiratban arra is, hogy legújabbán általánossá vált hivatalos helyeken is, az a meggyőződés, hogy a kiskereskedőket mentesíteni kell a könyvvezetés alól. Ezzel magyarázható az, hogy 200 leies általán lefizetése ellenében az üzleti könyvek vezetése alól való mentesítés megtörtént. Azt kérik tehát, hogy terjesszék ki ezt a kedvezményt a lisztregiszter esetére is, mentesítsék a kiskereskedőket a lisztregiszter vezetése alól, vagy pedig, ha ez nem lenne lehetséges, akkor hozzáadják a bírságot a kihágás súlyosságával és szállítsák le azt a kiskereskedőkkel szemben 300—500 leire, mely alkalmas arra, hogy nagyobb figyelemre ösztökélje a kiskereskedőket, de ne okozzon számukra leküzdhetetlen nehézségeket.

A Szindikátus azt kéri, hogy a Kamara ilven értelemben járjon el az illetékes kormánytényezőknél.

Szakmai továbbképző tanfolyamok létesítését szorgalmazza a munkaügyi minisztérium

Aradon asztalos, textil és bőriparos tanfolyamok szervezését javasolja

Az aradi munkakamarához terjedelmes leirat érkezett a munkaügyi minisztériumból, amely a szakmai kiképzés tökéletesítése szempontjából rávilágít a szakmai továbbképző tanfolyamok szükségességére. A javaslat szerint ezeken a továbbképző tanfolyamokon meg kell ismertetni a munkásokat és iparosokat a szakmájukban bekövetkezett előrehaladással, a technikai újításokkal, valamint az üzem kereskedelmi szervezésével. Szükségesnek tartja a minisztérium, hogy más vidékekről való munkásokat kiképezzenek olyan szakmákban, amelyek bizonyos vidékeken fejlettek. Így például Aradon az asztalosiparban kellene

továbbképző tanfolyamokat szervezni, más vidékekről való munkások és iparosok részére, egyben pedig textil- és bőripari iskolaműhelyeket kellene megszervezni. A tanfolyamok időtartama nem lehetne több négy hónapnál. A minisztérium hajlandó lenne erre a célra bizonyos összegeket is rendelkezésre bocsájtani.

Az aradi munkakamara egyébként már régebben írásos javaslatot tett a minisztériumnak szakmai tanfolyamok rendezésére s hozzájárulást kért ahhoz, hogy a kamara erre a célra költségvetésébe megfelelő összeget vegyen fel.

Átalakul céhé az aradi Magántisztviselők és Alkalmazottak Szervezete

Vasárnap, a hó 20-ikán délelőtt rendkívüli közgyűlést tart az Aradi Magántisztviselők és Alkalmazottak Szervezete, amely elözet kíván tenni az új céhtörvénynek és ezen a közgyűlésen kimondja a céhhé való átalakulását. Az említett törvény értelmében a szakmai érdekek megvédése csak a céheken keresztül történhetik és ezért erőteljes szervezési munka indult meg a magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak körében is annak érdekében, hogy a törvény által megkívánt tagszámmal az új céh elérje. A törvény ugyanis úgy rendelkezik, hogy a céhekben a helytartóság területén lévő szakmabelieknek legalább tíz százaléka kell tömörülnön. Aradon a megkívánt arányt még is haladékosan viszont Temesváron még nem létezik megfelelő szervezet és ott még erőteljesebb szervezési munka indul. Aradon a céhhé való átalakulás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert a magántisztviselők és alkalmazottak szerzett jogait csak a céhek életképes megszervezése által láthatják biztosítva. Aradon egyébként ez az első szakmai érdeklépviselet, amely céhhé alakul át.

Itt írjuk meg, hogy a bőriparos-szindikátus keretében is megkezdtek a céhhé való átalakulás előmunkálatait és ebből a célból tárgyalásokat folytatnak a temesvári bőriparosokkal, mivel a céhek központja tudvalevőleg a helytartósági székhelyeken kell működjen.

Milyen hiteleket nyújt a Banca Nationala a temesi tartomány megyéinek?

Bucuresti. A kormány hitelszervezési kezdeményezésével kapcsolatban érdekesek azok a számok, amelyek a temestartományi vármegyéknek a Nemzeti Banknál élvezett hitelét jelentik. Ezek szerint Temes-Torontál megyének 10.259.000 lei, Szörény megyének 1.887.000 lei, Krassó-megyének 2.598.000 és Arad megyének 18.960.000 lei hitele van a Nemzeti Banknál. Ezzel szemben az ókirályság területén lényegesen magasabb hitelkeretet élveznek. Így például Constanta megyének 160 millió, Bazaric megyének 83 millió és Siliistra megyének 12 millió lei hitele van a Nemzeti Banknál.

= Az Erdélyi Fakereskedők Egyesülete vasárnap tartja közgyűlését Aradon. Vasárnap délelőtt tartja meg Aradon rendezésű közgyűlését az Erdélyi Fakereskedők Egyesülete. A közgyűlésen számos időszerű és fontos kérdést megvitattak és megejtik a tisztújítást is.

= MEGHOSSZABBÍTOTTÁK A BÉRLETI SZERZŐDÉSEK UTÁN JÁRÓ ILLETÉKEK BEFIZETÉSÉT. Bucuresti-i jelentés szerint a pénzügyminisztérium a bérleti szerződések után járó illetékek befizetésének határidejét 1938. december 31-ig engedélyozte. Az év utolsó napjáig tehát az eddig be nem fizetett bérleti illetékek késedelem dacára is mentesülnek a büntetés alól, kivételt csak az az eset képez, ha a késedelem miatt a pénzügyi közegek már jegyzőkönyvet vettek fel. Ezzel az intézkedéssel a pénzügyminisztérium egy utolsó alkalmat akar adni a bérleti illetékek ügyének rendezésére s a végső határidőig mindenki büntetés nélkül jóváteheti késedelmes illetékbefizetését.

A román-német gazdasági tárgyalások

Nagyobb területek kibérlésére tettek ajánlatot a németek

Bucuresti. A folyamatban lévő román-német külkereskedelmi tárgyalások során eddig csak az azonnali megoldást igénylő kérdések kerültek napirendre. Román szakkörök szerint a német delegáció részletes tanulmányt nyújtott át a román delegációnak, amelyben a német kormány Romániával kapcsolatos távolabbi gazdasági programját is felsorolja. A német kormány több ezer holdas mezőgazdasági területet akar bérelni, ahol a német ipar speciális nyersanyagait akarja termelni. Ezt a területet tíz évre tervezik. Ugyanakkor nagyobb petróleumterületekre, erdélyi vasércbányákra, aranybányákra s dobrudzsai rézércbányákra kérnek koncessziót a németek, ugyancsak bérleti formában. A bérösszeg egyrészt némesvalutában, másrészt német iparcikkkel fizetnek meg. Amennyiben a román kormány az ajánlatot elfogadná, úgy a németek hajlandók az elkövetkező két évben Románia egész gabonatermését egy tételben átvenni.

Bucuresti-i szakkörökben nagy feltűnést keltett a németek ajánlata.

A vándorcukraszok működésének korlátozását kéri az aradi cukrasz- ipari szindikátus

Boian Petru, az aradi cukrasz szindikátus elnöke emlékiratot juttatott el Vlad Alexandru tábornok polgármesterhez, akitől azt kérték, hogy korlátozza a város a vándor tésztaárusok működését. Az emlékiratban rávilágítanak arra, hogy szinte mindegyik cukraszda közelében elhelyezkedik egy-egy vándorárus, aki veszedelmes versenyt jelent azon cukraszok számára, akik adót fizetnek, hozzájárulnak a városi terhek viseléséhez és akik nehezen küzdenek megélhetésükért. A vándorárusok közül sokan — hangoztatja az emlékirat — nem rendelkeznek a szükséges képesítéssel s így ezeknek jogukban sem áll a tészta készítése és árusítása. Ami pedig a többieket illeti, azt kéri az emlékirat, hogy ezeknek működését a jövőben csak a külvárosokban engedélyezzék. A város vezetősége tanulmány tárgyává teszi az emlékiratot és a közeljövőben hozza meg döntését az ügyben.

= Kereskedelmi kapcsolatok Törökországgal. Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara felhívja azokat az ipari, vagy kereskedelmi cégeket, melyek törökországi cégekkel kereskedelmi összeköttetést akarnak létesíteni, forduljanak Mănescu V.-hez, Románia kereskedelmi tanácsosához, Athen, 3 Rue Ploutarhon, vagy Istanbul, Rue Voyvoda Union Han, ahol részletes felvilágosítást kaphatnak.

= NEM KERÜL SOR AZ ANGOL FONT LEÉRTÉKELÉSÉRE. Washingtonból érkező jelentés leszögezi, hogy az új angol-amerikai egyezmény nem tartalmaz semminemű intézkedést az angol font árfolyamának megállapításáról és így annak következtében nem kerül sor az angol font leértékelésére.

= Fokozzák az ipari szesz termelését. Az ipari szesz iránt megnyilvánuló fokozódó érdeklődésre való tekintettel szükségesnek mutatkozik az ipari szesztermelés fokozása. A november elsejétől 1939. október 31-ig tartó termelési évre előreláthatólag 2400 vagonos termelési kontingenst állapítanak meg.

= A mérnökök iratainak kiegészítése. November elsején tudvalevőleg lejárt az a határidő, amelyet a létesítendő mérnöki kollégiumba való felvételi kérvények beadására megállapítottak. Az iratok kiegészítésére a következő sorrendet állapították meg: A) és D) kezdőbetűsök november 18., B) november 19., C) november 21., E), F), G) november 22., H), I), J), K) november 23., L), M) november 24., N), O), R) november 25., P) november 26., S) november 28., T), U), V), W), X), Z) november 29.

= EMELKEDNEK A GABONAÁRAK. A gabonapiac az utóbbi napokban ismét szilárd. A búzában, rozsban és tengeriben jelentős emelkedések következtek be. A múlt hét közepén kialakult árfolyammal szemben a buza vagononkénti áremelkedése 3 ezer leit tesz ki. A külföldön szintén némi áremelkedés tapasztalható. A bányai gabonapiacra a temesi buza 78 kilós 350, a torontáli buza 375, új-tengeri 260, száritott új tengeri 340, zab 390—400, takarmányárpa 390, tavaszi árpa 380—400 lei. A közelmultban már megemlékezünk róla, hogy egy angol cég 40 ezer vagon romániai búzát vásárolt. Most a Josef Rank S. A. londoni cég 20 ezer vagon buza vásárlását kötötte le.

Legújabb jelentéseink:

Nagy fontosságot tulajdonít a nemzetközi sajtó II. Carol király londoni látogatásának

Az angol fővárosban tartózkodó György görög király felkereste az Uralkodót

Chamberlain fogadta Ofelsége

London. A guildhalli fogadtatással kapcsolatos újabb részletek a következők:

Ünnepélyes külsőségek között ment végbe szerdán délelőtt Ofelsége II. Carol király és Mihai nagyvajda trónörökös fogadtatása. A királyi vendéget a londoni lordmayor fogadta és az ünnepségen a glouchesteri herceg, Halifax lord, a londoni püspöki helynök, valamint a meghívott előkelőségek sora vett részt. A városháza könyvtártermet pompásan feldíszítették román és angol nemzeti zászlókkal, egy baldachin alatt pedig két trónt emeltek: egyet II. Carol király, egyet pedig Mihai nagyvajda trónörökös számára. Amint az uralkodó és kísérete a városháza elé érkezett, egy dísz-század tisztelgett és a glouchesteri herceg fogadta a királyt, bemutatva a londoni lordmayort és feleségét.

Az uralkodó és kísérete elvonult a gránátosok dísz-százada előtt, miközben a zenekar a királyhimnuszot intónálta.

A felvonulás végeztével az uralkodó a lordmayor felesége oldalán, mögötte pedig Mihai nagyvajda trónörökös a lordmayor mellett bevonultak a tiszteletükre megjelent tanácsosok és előkelőségek sorfala között a könyvtárterembe és helyet foglaltak a trónemelvényeken.

Az udvarmester csendet teremtett, majd hagyományos szokás szerint a lordmayor elmondotta az uralkodóhoz intézett üdvözlő beszédét, majd arany kazettát nyújtott át, amit a király mosolygva fogadott.

A lordmayor beszédére adott királyi választ szűnül nem akaró lelkesedéssel fogadták.

A fogadtatási ceremónia végeztével a királyi vendégek a lordmayor és felesége kíséretében átmentek abba a terembe, amelyben a közebédet rendezték. Londoni jelentés szerint Ofelsége

II. Carol király Chamberlain miniszterelnököt kihallgatáson fogadta, Halifax külügyminiszter pedig holnap jelenik meg az uralkodó előtt.

Ugyancsak londoni jelentés számol be arról

is, hogy György görög király, aki mint magánember Londonban tartózkodik, ma meglátogatta a Buckingham palotában II. Carol királyt.

A két uralkodó hosszabban elbeszélgetett egymással, majd a görög király visszatért szállóbeli lakására.

Az Evening Standard Carol király londoni látogatásával kapcsolatban Romániával foglalkozva rámutat arra, hogy a békeszerződéseknek a megkötése alkalmával a Romániához csatolt Erdély fontos kisebbségeket, mint magyarokat, németeket, stb. zár magába.

Prágai jelentés közli, hogy a csehszlovák lapok hatalmas cikkekben foglalkoznak II. Carol király londoni látogatásával

és közlik az angol lapok kommentárait. A Ceske Slovo

az uralkodó londoni látogatását az utóbbi idők legnagyobb politikai eseményének minősíti.

A köztársasági agrárpárt szócsöve a Venkov, „Román—angol barátság” cím alatt, többek között a következőket írja:

„London és vele együtt egész Anglia hódolatát üdvözlöi Románia uralkodóját háromnapos angolai látogatása alkalmából, amely látogatásnak a mai időkre gyakorolt hatalmas fontosságát nem lehet tagadni. Egy olyan politikai személyiség, mint Ofelsége II. Carol király, egyensúlyba tudta hozni a politikai körülményeket. Nem szabad szem elől tévesztenünk az utóbbi idők eseményeit akkor, amidőn Csehszlovákia sorsa oly mély hatást gyakorolt Romániára, a román nép rokonszenve pedig népünk megpróbáltatásának első napjától kezdve vigaszunkra szolgált.

II. Carol király több ízben jelét adta rendkívül finom politikai érzékének, másrésztől megállapítható, hogy a londoni királylátogatást az angol közvélemény a legnagyobb meglepéssel fogadta.

Belgrádból jelentik: A „Vreme” című lap bucaresti jelentése szerint román politikai körök nagyfontosságú eredményeket várnak a londoni királylátogatástól, amely rendkívül fontos külpolitikai események közepette folyik le.

elnök keddi beszédét a németországi kisebbségekkel kapcsolatosan, mint azt szerdán a Fehér Házban hangsúlyozták, nemcsak a zsidókra, hanem a németországi katolikusokra is vonatkoztatta. Roosevelt elnök sajtófőnöke kiemeli, hogy Roosevelt beszéde Injitzer érsek házának kövekkel való bombázására vonatkozott és azokra az intézkedésekre, amelyekkel Németországban a katolikusokat sújtották. (R.)

Wellingtonból jelentik: Savage, Ujzeland miniszterelnöke kijelentette az újságírók előtt, hogy nem folytatott tanácskozásokat az angol kormányval a németországi zsidók Ujzelandban való letelepüléséről. Kijelentette a miniszterelnök, hogyha ez a kérdés felvetődik, akkor közvetlen megbeszéléseket kezd a londoni kormánnyal. Szó lehet a jelenlegi bevándorlási törvények megváltoztatásáról. (Rador.)

Kormányválság Amerikában

Washington. (Rador.) A Steiani ügynökség jelentése szerint Cummings washingtoni igazságügyi miniszter benyújtotta lemondását, amit magával hozza a kormányválságot. Arról beszélnek, hogy Adlor Swanson tengerészeti, Roper kereskedelmi, Woodring hadügyi, Farlev postaügyi és Parkins asszony munkaügyi miniszterek is lemondanak.

Londonba érkezett a norvég király

Londonból jelentik: Haakon norvég király szerdán délután megérkezett a Viktória-pályaudvarra

Januárban választ Szlovákia

Prágából jelentik: A szlovák távirati iroda jelentése szerint Szlovákiában a képviselőválasztásokra január első napjaiban kerül sor.

Anglia bevezeti a hadkötelesek hivatalos nyilvántartását

Londonból jelentik: A Havas-ügynökség jelentése szerint a mai angol minisztertanácsban a kormány tagjainak többsége a kötelező nemzeti nyilvántartás rendszere mellett foglalt állást, amely nyilvántartásba valamennyi hadkötelest beiktatják. Egy kisebb képviselőcsoport véleménye szerint

„hadfelszerelési miniszteriumot kell létesíteni, mert csak ennek a tárcának megszervezése gyorsíthatja meg a nemzetvédelmi ipar teremtését.”

Kantonig visszaverték a japánokat

Ciungking. (Rador.) A Reuter jelenti: A kínai főhadiszállás jelentése szerint a délkinai japán csapatokat a kínaiak Kanton külvárosáig verték vissza. A délután folyamán Kanton kapujánál nagy harc kezdődött.

Kisorsolták a Román Kupa ötödik fordulóját

Bucurestiből jelentik: A Román Kupabizottság szerdai esti ülésén került sorra több nagyfontosságú határozat hozatala, így elsősorban az Aradot érdeklő Gloria—Textila-ügy. A bizottság a Gloria memorandumának tekintetbevételével úgy határozott, hogy a Textila csapatát győztesnek nyilvánította és a jászi csapat játszik tovább a kupaküzdelmek során, a Gloria pedig 20.000 lei pénzbüntetés megfizetésére ítélt, amely a legközelebbi mérkőzés, — tehát az AMTE elleni meccs — után fizetendő be a szövetség pénztárába. Ezenkívül a Gloria a Textilának az elmaradt mérkőzés effektív költségeit megtéríteni tartozik. A Prahova—CFR Turnuseverin mérkőzést utóbbi megővta ebben az ügyben a döntést november 30-ára halasztották el, majd kisorsolták a kupa következő — ötödik — fordulóját a következő mérkőzésekkel:

Monitorul Oficial—Unirea Tricolor
DVA—Rapid
Franco Romana—Sp. Studentesc
Carpati—Textila
CMT—Oltul
HTV—Prahova (vagy CFR Turnuseverin)
Kinizi—Venus
UDR—AMTE

Az előálló csapatok a pályaválasztók és a HTV mérkőzésénél, amennyiben a CFR Turnuseverin az ellenfél, úgy Nagyszebenben, ha a Prahova, úgy Ploestiben kerül sorra a kupameccs.

Bürckel szerint

„A birodalom zsidósága a német dolgozók munkájából nyerészkedett” —

ezért a vagyonrombolás a német nemzeti javakat veszélyezteti és falhoz állítja a rombolókat

Newyorkból jelentik: A felháborodás hulláma még mindig nem csökkent Németország iránt, különösen azóta, hogy nyilvánosságra jutott Roosevelt elnök nyilatkozata, amely szerint ő volt az, aki parancsot adott a berlini amerikai nagykövét visszahívására. Reynolds, a képviselőház külügyi bizottságának elnöke a következő sajtónyilatkozatot tette: Azok, akik a tartós béke megszerzéséért küzdenek, nem remélhetnek egyebet, mint azt, hogy az egész civilizált világ felháborodása rövidesen véget vet az ilyen középkori módszereknek.

Bécs, Bürckel birodalmi vezető szerdán egy munkágyűlésen nagy beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta: milyen nagyszabású termelőmunkát végzett a nemzeti szocializmus Ausztriában. Bürckel beszélt a zsidóellenes megnyilvánu-

lásokról is és hangsúlyozta, hogy a multban a zsidóságnak ugyszólván csak haszna volt a németországi gazdasági helyzet alakulásából.

Amikor a német munkásság termelte az értéket, amikor a német munkások zsidó üzleteket rombolnak szét — folytatta a birodalmi vezető — saját termelvényeiket tették tönkre. A nemzeti szocialista párt intézkedett a meggondolatlan megnyilatkozások megakadályozásáról — folytatta Bürckel — majd a következőket mondotta még:

Göring tábornagy kijelentette előttem, hogy nyilvánvaló: nem engedhető meg, hogy a német nép saját vagyoni javait tegyék tönkre és az erre vonatkozó kísérletek szerzőit falhoz állítsuk.

Washington. A Reuter iroda jelenti: Roosevelt